

Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua Грудень 2016 року № 12 (643)

З РІЗДВОМ ХРИСТОВИМ ТА НОВИМ РОКОМ!

Дорогі українці! Друзі! Побратими!

Напередодні Різдва Христового і Нового року висловлюю усім Вам найщирішу подяку за те, що ми разом достойно прожили цей 2016 рік. Він був дуже нелегким, адже Україна і далі у війні із найнебезпечнішим тираном для усього світу – московською ордою.

Ми стали сильнішими, не поступилися жодним сантиметром нашої землі, але ми і далі проводим у засвіти наших найкращих синів і дочок – воїнів, захисників Вітчизни.

Цей рік для українських націоналістів, патріотів був черговим змагальним роком під знаком Акту 30 червня 1941 року. А для багатьох остаточно відкрив очі на реалії сьогодення: яку ми сьогодні маємо владу, і які цінності вона впроваджує. Який для нас сьогодні є світ, адже він не захистив нашу територіальну цілістність і суверенітет, як обіцяно Будапештським меморандумом. Окрім того, ми побачили реальне зазіхання на наші землі вже із Заходу, від так званих адвокатів у Європі і не тільки.

На жаль, наші ідеали Революції Гідності незрозумілі для Європи, адже вона давно вже втратила героїку життя в нескінченній гонитві за комфортом і ситістю.

Як писав Ярослав Стецько: *«Серед європейської еліти відсутні великі ідеї, що стверджують сенс життя. … Вона схильна до будь-яких моральних компромісів із силами зла і агресії»*. Тому нам необхідно розраховувати тільки на власні сили, бо *«сила – головний аргумент проти Росії»*. Та шукати союзників серед антиімперських сил Європи, особливо Балто-Чорноморського вектору, *«…які визнають національний принцип організації світу, соціальну справедливість, здорову творчу демократію, яка створює основи не для анархії, але для вилонювання найкращих з народу, … – сил, які вважають релігію могутньою силою переродження людства і антиподом безбожницькому матеріалізмові»*.

Ці твердження і дороговкази ідеолога українського націоналізму Ярослава Стецька, якому виповниться 105 років із дня народження 19 січня 2017 р., є і будуть актуальними для України і в наступні роки.

Окрім того, Конгрес Українських Націоналістів проголосив 2017-й роком Української Повстанської Армії. Саме 75 років тому під прапором безсмертних стали тисячі українців, захищаючи свою землю громили більшовицьких імперіалістів зі Сходу і німецьких нацистів із Заходу.

Таку напругу боротьби може нести тільки по-справжньому сильна духом нація. Віра в Бога дає нам наснагу впевнено торувати шлях у світле майбутнє.

Нехай новонароджене Боже Дитятко відроджує наші духовні сили, дає нам віру в перемогу над окупантом. Щиро бажаю міцного здоров'я, добра, злагоди та щастя в наших родинах.

Веселих свят, смачної куті та дзвінкої коляди!

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів

Робота Богдана Сороки

ДОРОГІ ПОБРАТИМИ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ, ВИСОКОДОСТОЙНІ ВОЇНИ ОУН-УПА!
Дорогий український народе!

Надходить радісне свято – Різдво Ісуса Христа і Новий 2017 рік. Кожен по-різному проходить свій шлях, але всі ми відповідальні за долю Батьківщини. Цей рік знаменує нам 75-річчя створення Української Повстанської Армії, яка має вагомий вплив на формування української національної свідомості, на процеси державотворення в Україні.

Ісус Христос є світлом світу (Ів. 8, 12), що світить серед темряви (Ів. 1, 5).

У Різдві Бог став людиною, переживав убожество, холод і голод, як і проста людина. Вірмо, що Господь і Пресвята Богородиця нам допоможуть. «Як будеш ти вірувати, славу Божу побачиш» (Ів.11, 40).

Триває російська збройна агресія проти України і Майдан продовжується. Отож, збираймось на спільні молитви, досягаймо мети у прагненнях волі і справедливості на рідній землі. «З нами Бог!» Ці слова надихають і наповнюють силою звитяги добра над злом. То най лунають і зігрівають наших захисників. Не губімо свої духовні і моральні цінності. Гартуймо свою волю, здобуваймо знання, наповнюймо свої серця любов'ю до Батьківщини і виявляймо цю любов невтомною працею, наслідуючи борців національно-визвольного руху.

Хай радість перемагає смуток, а небесне світло – темряву. Хай панує мир у наших душах, в наших оселях і світить Різдвяна зоря над Україною!

З Різдвом Христовим та Новим роком!
Христос народився!
Славімо Його!

За Головну Булаву Всеукраїнського
Братства ОУН-УПА
Богдан БОРОВИЧ, голова
Марія СОЛОДЧУК, секретар

Нехай радість перемагає смуток

Шановні Друзі!

Сьогодні линемо до Вас і Ваших родин з Різдвяним привітанням. Нехай Різдвяні свята зігрівають теплом Ваш дім, а ці дні будуть тільки початком щасливого Нового Року, який принесе здоров'я, добро, щастя, благополуччя та здійснення всіх заповітних мрій!

Радісну новину Різдва Христового ми завжди зустрічаємо з великою радістю, але вже понад два роки війна на території Української держави тривожить серця і душі наших людей. Наші воїни святкують цей величний празник у холодних окопах та бліндажах на передовій і готові грудьми захистити свій народ. Зі святковим віншуванням добра і гаразду не забудьте і про тих, хто втратив свою домівку та тепло рідної сім'ї, хто сумує через втрату близьких, хто страждає від отриманих ран, і тих, хто в полоні й ув'язненні.

Нехай у цьогорічні Різдвяні свята радість перемагає смуток, правда звитяжить над неправдою, і небесний мир хай здолає війну.

Від усієї душі бажаємо, аби 2017-й рік був успішним у здійсненні задумів на благо країни та всього українського народу.

Христос Рождається!
Славімо Його!

З повагою,
Орест Стеців,
Голова Крайової Управи
Ліги Українців Канади

ДОБРІ СПРАВИ

Степан БРАЦЮНЬ: «ОБОВ'ЯЗОК КОЖНОГО ДОРОСЛОГО – ДОПОМАГАТИ СВ. МИКОЛАЮ»

У понеділок, 19 грудня, в день Святого Миколая, у місті Києві відбулося щорічна зустріч представників Всеукраїнського благодійного фонду «Соборність» з учнями Українського гуманітарного ліцею Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Вже традиційно, на це свято завітав і Голова Конгресу Українських Націоналістів та Голова правління Всеукраїнського благодійного фонду «Соборність» Степан Брацюнь. Він поспілкувався з учнями, вручив ліцеїстам «миколайчики» у вигляді стипендій, а також книгу-повість Анни Багряної «Геня». У повісті для дитячого та середнього шкільного віку розповідається про дитинство видатної політичної та громадської діячки, знаної та шанованої в Україні і світі націоналістки Слави Стецько, і кожна розповідь в ній пронизана палкою і щирою любов'ю до України. Вже третій рік поспіль серед діток були і переселенці з окупованих територій Сходу України.

«Всеукраїнський благодійний фонд «Соборність» завжди, навіть в найскрутніші часи традиційно приділяє особливу увагу не лише успішним в навчанні, а й знедоленим дітям, адже це обов'язок кожного дорослого – допомагати св. Миколаю здійснювати всі дитячі мрії. Другий рік ці мрії все частіше співпадають з основною мрією дорослих: миру та добробуту в Україні! Віримо, що переможний час вже близько!» – зазначив Степан Брацюнь.

Прес-служба КУН

ПАМ'ЯТЬ ЖИВА

ОМЕЛЯН КОВАЛЬ. «Спомини мого життя»

У п'ятницю, 16 грудня, у Національному музеї-меморіалі жертв окупаційних режимів «Тюрма на Лонцького» відбулася презентація книги Омеляна Коваля «Спомини мого життя». Ця книга – великий внесок в історію визвольної боротьби середини минулого століття та політичної діяльності української діаспори.

«Дуже важливо сьогодні, поки живі люди, котрі пам'ятають трагічні події, що відбувалися у цих стінах, перетворювати їх спогади у писемні згадки, – наголосив голова Львівської обласної державної адміністрації Олег Синютка. – Ми пишаємось, що є серед нас творці української справи, які зберегли великий український дух та готували грунт для здобуття Україною незалежності. Тому презентація книги спогадів людини-легенди Омеляна Коваля є великою подією, і ми дякуємо йому за цю працю».

Голова Європейського Конгресу Українців та перший заступник президента Світового Конгресу Українців Ярослава Хортяні згадує, що автор книги завжди передавав знайомим свою любов до України і казав: «Побачите: Україна відбудеться. Вона була, є і буде. І цю віру тримайте в собі».

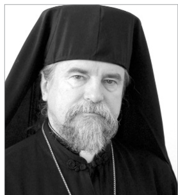
«Його життя свідчило про те, що він скромна та жертовна людина, яка працює й живе заради України. Його книга – це жива історія із сильним духом української нації», – додала вона.

У книзі-спогадах Омелян Коваль згадує, як у таборі розправлялися з братами Степана Бандери Олексою і Василем, описує два «українських» бараки в Аушвіці, в яких сиділи українці, ув'язнені за боротьбу за Українську Державу та ін. Про все це є на сторінках видання, упорядником якого є Микола Посівнич, а редактором – Ярослав Сватко.

Зазначимо, Омелян Коваль був заарештований гестапо, перебув львівську тюрму на Лонцького, краківську тюрму Мотелюпіх і потрапив у перший етап українських політичних в'язнів у концтаборі Аушвіц. У післявоєнний час опинився на еміграції в Німеччині, потім у Бельгії і своє життя присвятив громадській праці на користь України.

Зараз Омелян Коваль мешкає у Львові. Нагороджений Президентом України орденом Свободи.

leopolis.news

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ

архиєпископа Харківського і Полтавського ІГОРЯ всечесному священству й побожним мирянам Харківсько-Полтавської єпархії Української Автокефальної Православної Церкви

Всечесні Отці! Дорогі Брати і Сестри!

Ось, нарешті, й лишилася позаду виснажлива дорога Святої Родини з галилейського містечка Назарет до Вифлеєму. Літній тесля Йосип з його Пречистою Обручницею Марією замилувано схилилися над яслами, з яких уперше голосно сповіщає про себе світові новонароджений Месія. Молитовно єднаючись із ними в цю неповторну різдвяну ніч, пригадаймо: аби дістатися до вифлеємського вертепу, Йосип і його юна супутниця мали залишити свою домівку та пішки подолати понад півтораста кілометрів пустельними шляхами Палестини. Тихий упорядкований світ ремісничого повсякдення вони змінили на сповнену небезпек дорогу в невідомість. Надавала ж сенсу цій дорозі віра в здійснення Ісаїного пророцтва: «Ось діва в утробі зачне, і Сина породить, і назвуть Йому Ймення Еммануїл, що в перекладі є: З нами Бог» (Мт. 1:23).

Євангельська оповідь не дає підстав думати, нібито Пречиста Діва та Йосип Обручник керувалися необхідністю бути у Давидовому місті під час пологів. Вони були певні в іншому: Господь, з чиєї ласки Марія має народити, їх не залишить. Ця віра зміцнювала їх, захищала від сумнівів і розгубленості. А ще вони вірили одне одному. Саме тому Йосип не прирік Марію на жорстоке покарання, дізнавшись про її вагітність. Через це й Марія, хоч не мусила з'являтися на перепис, вирушила вдалину разом із Йосипом, покладаючись на його дбайливу опіку.

Кожен із нас торує свою життєву дорогу. І визнаємо ми це чи не визнаємо, в кінці цієї дороги на нас чекає зустріч із Господом, воплочення Котрого ми нині вшановуємо. Успішно здолати шлях ми можемо за однієї умови: коли маємо віру. Віру в Бога, що на нас чекає, і довіру до супутників, до спільноти, в складі котрої ми здійснюємо життєву мандрівку.

Втрата цієї віри неминуче заведе нас на манівці, занурить у трясовину криз, оберне на заляканих істот, що маскують свої психологічні комплекси позірною самовпевненістю. Утопічні моделі майбутнього без Бога загрожують катастрофою – чи то йдеться про комуністичний міф, чи про проєкти об'єднаної ліберальними ідеями Європи, чи про егоцентричні наміри підкорити світ власній волі. Взаємна підозрілість унеможливлює рух уперед, підмінює його імітацією реформ і нещадним суперництвом у змаганні за позірний пріоритет.

Христос приходить у світ не для того, аби очолити суспільний рух, стати його формальним лідером, земним царем. Він тут, аби йти разом із нами, серед нас. Нам же Він залишає вибір: або долучитися до Нього, або шукати власних маршрутів, поза євангельськими орієнтирами. Єднання ж бо з Христом вимагає не лише віри в Нього – в реальність Різдва і Воскресіння, у відкупительну силу Господніх страждань і майбутнє Небесне Царство. Ми гуртуємося в Церкву як у спільноту людей, здатних довіряти одне одному, шанувати гідність іншого, поступатися власним пріоритетом задля загального добра, здатних любити й прощати. Саме в цьому непроминуща суспільна сила та значущість Церкви – Христової громади, готової долати дорогу в майбутнє і вказувати цю дорогу людському загалові.

Пречиста Діва і праведний Йосип ідуть у Вифлеєм, аби дати нам взірець гідного й неухильного руху до єдиної певної мети людського життя – до зустрічі з Богом. Ось бо Його Єдинородний Син простягає до нас дитячі рученята з ясел, запрошуючи не лякатися, вірити і у взаємному порозумінні сміливо йти вперед, через усі життєві випробування назустріч народженому Спасителеві світу.

Христос народжується! – Славіте Його!

† Ігор
архиєпископ Харківський і Полтавський
м.Харків
Різдво Христове 2016/ 2017 року

ВТРАТИ

ПРОСТИ І ПРОЩАВАЙ...

Конгрес Українських Націоналістів, редакція газети «Нація і Держава» з глибоким сумом повідомляють, що 13 грудня 2016 року несподівано помер заступник головного редактора «НіД» БОГДАН ЗАХАРЯК.

22 грудня йому виповнилося б 63 роки… Друг Богдан з 2004 року працював у Секретаріаті Головного Проводу Конгресу та в редакції видання КУН «Нація і Держава». Він – учасник двох Революцій на Майдані, перебіг яких відтворив у світлинах. Створений ним фотоархів – справжній літопис історії Конгресу Українських Націоналістів, а також величних епізодів новітнього українського зрушення за свободу.

Друг Богдан був справжнім подвижником тієї справи, якій він служив самовіддано і з любов'ю. Робота в редакції газети стала змістом його життя. Він ніколи не нарікав, коли через відсутність фінансування партійного видання йому доводилося працювати з подвійним, а то й з потрійним, навантаженням без всякої за те винагороди. Його любов до України не була галасливою, вона підкріплювалася чином і самопожертвою.

Богдан Захаряк належав до тієї тепер уже рідкісної категорії українців, безкорисливість яких дивує і вражає, а шляхетність поведінки – захоплює і викликає повагу. Благородна душа його не сприймала жлобства та зазомбованості, а інтелект спонукав до спілкування з ним людей високої культури і знань. Він не міг бути байдужим до чужого горя, ділився останнім із потребуючими. Був людиною великої душі, справжнім другом, втрату якого ми переживаємо, як особисту трагедію.

Горюючи, висловлюємо щирі співчуття родині друга Богдана, його друзям і близьким. Поховали його на Дрогобиччині, в рідному селі Лішня.

Прощаючись з Богданом навіки, молимо Господа, аби оселив його душу там, де праведні спочивають.

Прости і прощавай, друже.

Степан БРАЦЮНЬ,
Голова Конгресу Українських Націоналістів;
Марія БАЗЕЛЮК,
головний редактор газети «Нація і Держава»

ВІН ЗАЛИШИТЬСЯ В НАШІЙ ПАМ'ЯТІ СВІТЛОЮ ЛЮДИНОЮ

З паном Богданом ми часто зустрічалися під час Революції гідності. Пронизливий холодний вітер і дошкульний мороз на нічному зимовому Майдані перекреслювали всі правила етики: після опівночі або взагалі під ранок я сама, а частіше з кількома колегами піднімалися грітися в офіс КУНу на Хрещатику. Несміливий дзвінок (усе-таки ніч) – і двері широко розчиняються. Пан Богдан, наче йдеться про кавування десь в обідню пору, гостинно пропонує на вибір гарячі напої. «Грійтеся, та нічого ви мене не розбудили. Я сам щойно повернувся з Майдану (вивчав новини в Інтернеті, годував наших хлопців). Варіантів кілька, і лише одна незмінна гостинність…

Останнім часом ми бачилися рідко. Так сталося, що не Богдан, а наші бійці на передовій частіше виступають для мене у ролі гостинних господарів і пропонують в «окопних офісах» гарячі чай-каву. Звісно, в перервах між спекотними мінами. Однак навіть під час моїх випадкових «набігів» до редакції «Нації і Держави» пан Богдан незмінно всміхався і щиро казав: «Я так радий вас бачити, пані Людмило»…

Він узагалі був до безмежності щирий. Так, мав свої слабкості. Але кожен з нас має свої, і не осуд, а співчуття вимірює духовний рівень людини. Богдан був добрий і чесний, про таких психологи кажуть «світла людина». Він справді був світлим. Таким і залишиться в нашій пам'яті.

…Пишу ці рядки і щем великий на серці. Щоразу, як я відправляла матеріал на електронну пошту редакції, пан Богдан за кілька хвилин мені неодмінно звітував: «Усе гаразд, одержав, прочитав…». Цей спомин не прочитає. Сумно. Боляче. Гірко. Друже Богдане, з Вашим відходом у Вічність і в моєму житті ще менше буде «гаразду». Хай спочиває Ваша світла душа від земних фарисейств. Вічная пам'ять!

Людмила КОХАНЕЦЬ

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(097) 371-12-71
Дніпро	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кам'янське	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Кропивницький	Трiщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Максимович Олег	(050)-132-00-42
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Роговський Дмитро	(063) 790-15-37
Полтава	Небилович Микола	(096) 924-79-83
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(050) 540-16-81, (097) 235-60-20
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

 ОФІЦІЙНО

У СТОЛИЦІ ВІДБУВСЯ ЗБІР КОНГРЕСУ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

У неділю, 11 грудня 2016 року в м.Києві відбулася друга частина XVI Збору Конгресу Українських Націоналістів. Збір розпочався спільною молитвою за долю України та виконанням делегатами Гімну українських націоналістів «Зродились ми великої години», після чого Голова партії Степан Брацюнь оголосив зібрання відкритим.

Після Формування Президії та робочих органів XVI Збору Конгресу Українських Націоналістів і затвердження порядку денного, Голова КУНу виступив із промовою.

Аналізуючи політичну ситуацію в Україні, лідер Конгресу гостро розкритикував українську владу за неефективність проведення економічних реформ та відсутність чіткого переможного плану дій у війні з російським агресором: «Маємо говорити правду. У новообраної влади не склався діалог з народом, а цінності, за які стояв Майдан, часто просто ігноруються», – зазначив Голова.

Далі з промовами виступили делегати Збору – заступник Голови Конгресу Євген Лупаков, Голова Львівської ОО Конгресу – Тарас Гентош, Тернопільської – Володимир Ткач, Кримської – Василь Овчарук, народний депутат ІІ скликання, юрист Конгресу Олег Матківський та інші, які порушили низку актуальних проблем. Жваве обговорення викликала і озвучена членом Головного Проводу Конгресу, народним депутатом ІІ-ого скликання Тарасом Процев'ятом Програма партії, дискутували та активно обговорювали делегати і зміни до Статуту, а головний редактор «Нації і Держави» та член Головного Проводу Конгресу Марія Базелюк, яка наголосила на багатьох актуальних питаннях і можливих шляхах їх вирішення, зачитала також проект заяви щодо політичної ситуації в Україні та теперішнього становища партії.

У підсумку, делегати Збору прийняли зміни та доповнення до Статуту та Програми партії і ухвалили ряд важливих внутрішньо – партійних рішень.

Також було прийняте рішення оголосити 2017 рік – роком Української Повстанської Армії (з нагоди 75-річчя створення УПА). Йшлося про відзначення 105-ої річниці від Дня народження видатного теоретика й ідеолога українського націоналізму Ярослава Стецька та проведення низки заходів з метою його вшанування і в столиці, і в областях.

Ухвалено важливе рішення про активізацію діяльності та розбудову молодіжної референтури Конгресу, до якого підштовхнув нещодавно проведений Львівською ОО Конгресу Форум молодих націоналістів.

Вищий керівний орган партії завершив роботу другої частини Збору спільним виконанням державного Славеня України.

Прес-служба КУН

 ПОЗИЦІЯ

ДОЛЯ УКРАЇНИ – В НАШИХ РУКАХ

(До політичної ситуації в Україні. Становище КУНу)

Революція Гідності, у якій брали активну участь члени Конгресу Українських Націоналістів, подвиг Героїв Небесної Сотні вселили в нас віру у відродження української нації та її держави. Відтоді минуло три роки, протягом яких Росія анексувала Крим і окупувала частину Донбасу. Нинішня ситуація в Україні добре відома кожному нашому партійцю. Тож наголосимо найболючіші питання, над розв'язанням яких маємо думати вже сьогодні, водночас вибудовуючи стратегію наших дій на перспективу.

Виходимо з того, що новітня доба в історії України ще раз підтвердила велику правду слів наших славних попередників про те, що українці повинні розраховувати тільки на власні сили. Росія – наш одвічний ворог. Захід, на жаль, на практиці не дотримується декларованих ним же цінностей, принаймні коли йдеться про загрозу країни, непрогнозований звержник якої шантажує весь світ. З точки зору міжнародного права Мінські угоди також нічого не вартують. Отже, Україна сьогодні опинилася перед загрозою стати розмінною монетою в геополітичній грі держав із потужним економічним і військовим потенціалом. Чи зможемо ми, українці, вистояти у разі чергової «Ялти», засідники якої віддадуть нашу землю на поталу Москві – в зону її впливу? Так, зможемо! Якщо не будемо очікувати, що хтось, окрім нас, захистить Україну від ганьби і поневолення. Наша Армія без держави – УПА понад десять боролася і перемагала енкаведистські структури імперії зла, розраховуючи лише на власні сили та на підтримку українського народу.

Після втечі Януковича Україні довелося відбудовувати зруйновані ним Збройні Сили практично з нуля, але ми їх створили, а тепер необхідно зробити їх непереможними. Запорука цього – потужний науковий, конструкторський потенціал і військово-промисловий комплекс в цілому, які можуть забезпечити ЗСУ найсучаснішими видами зброї та озброєнь. Гальмом нашого військового поступу є лише тотальна корупція, в боротьбі проти якої зрушень нема попри створення низки дороговартісних структур на кшталт НАБУ, САП і т.п. Отже, нам потрібні антикорупційні закони, які б, зокрема, передбачали нещадну кару, аж до довічного ув'язнення, для злочинців, які розкрадають кошти на оборону. Нашу вимогу ми адресуємо народним депутатам України.

Ще один фактор безперечної перемоги над ворогом – національний солідаризм. Українське має означати – найкраще – для кожного українця. Взаємоповага і взаємопідтримка повинні бути визначальними рисами спілкування громадян. Російська агресія об'єднала українців у боротьбі проти неї. Добровольці та волонтери першими стали на прю з агресором й донині демонструють суспільству зразки благородства та гідної поведінки. А що ми бачимо в повсякденному, т.зв. мирному житті, далеко від лінії вогню? Брутальні взаємопоїдання, огидні чвари, паплюження перед телекамерами, які ганьблять українську націю і руйнують Україну як державу. І здебільшого все це робиться заради того, аби дістатися до владного корита. Найганебніше явище, коли ті, хто «пробирався» до парламенту чи уряду під патріотичними гаслами і з благородними обіцянками, опинившись біля «годівниці», жирують на людській біді, розкрадають державу і водночас нічого не мають проти, аби їх вважали чи ще й називали націоналістами. Неважко спрогнозувати, яка б кара їх спіткала, якби вони потрапили на суд честі ОУН і УПА часів Бандери, Лебедя, Шухевича. Відверто кажучи, через безпринципних політиків, які називають себе націоналістами, та їхні «хапальні» інстинкти завдано великої репутаційної шкоди священній справі лицарів честі, якими завжди були українські націоналісти. Одне з найважливіших завдань КУН – відродити добру славу тих, чиїми нащадками ми є – українських націоналістів, які були аскетами й ідеалістами водночас, у наших нинішніх діях. Маємо керуватися Діалогом українського націоналіста, в одній із заповідей якого зазначено: «Не дозволиш нікому плямити ані слави, ні чести Твоєї Нації».

Сьогодні настав наш час, час націоналістів бандерівського гарту, які обов'язково мають прийти до влади, яким би неймовірним це нині не здавалося. Маємо думати над цим, налаштовуватися на довготривалу, марудну працю, спрямовану на відродження духовності й моралі українця. Пам'ятаймо: годі сподіватися змін в Україні, поки не зміниться людина. Адже аморальність багатіїв при владі, яких чомусь у нас називають елітою, сягнула апогею, коли народ ознайомився з їхніми е-деклараціями. Якщо люди з мільйонними валютними статками байдуже спостерігають за дитиною, яка вмирає, бо в її батьків нема 30 тисяч доларів на операцію в Білорусі, вмирає і просить: «Я так хочу жити… Допоможіть», а багатіям не спадає на думку дати на порятунок дитячого життя кошти, які для них – крапля в морі, то це свідчить про їхнє моральне виродження. **Найціннішим для держави має бути життя і здоров'я її громадян – складова національної безпеки.** Невже під час війни, коли Батьківщина в небезпеці, багаті та олігархи, в ім'я життя нації та існування держави, не можуть переполовинити свої статки? Якщо не готові чи не сміють це зробити, то ми маємо їм допомогти.

Формування людини, яка б усвідомлювала себе українцем і пишалася цим, – річ складна і коштовна. Одна із її складових – інформаційна політика, яка в Україні, на жаль, просто відсутня. Оскільки вона належить до стратегічних завдань національної безпеки, то до її створення повинен долучитися Конгрес.

Як відомо, нема на світі країни, яка б здобула незалежність і розбудувала державу без всеохоплюючої ідеї класичного, неагресивного, високогуманного націоналізму. Отже, доля України – в наших руках.

 ВІЙНА

Масштаби обстрілів України – дуже великі

Незалежне розслідування підтверджує величезні масштаби обстрілів України російською артилерією влітку 2014 року. Організація Bellingcat оприлюднила 21 грудня звіт з доказами сотень обстрілів із території Росії. Звіт називає дані черговим підтвердженням неоголошеної війни Росії проти України.

Bellingcat – об'єднання незалежних розслідувачів, які здобули репутацію зокрема розслідуванням збиття малайзійського авіалайнера над Донбасом у липні 2014 року.

Вони виявили і простежили маршрут російської ракетної установки «Бук», з території Росії на Донбас і навіть встановили російський військовий підрозділ, який може бути причетний до збиття літака.

Тепер, використовуючи дані загальнодоступних супутникових знімків за період літа – початку осені 2014 року, Bellingcat розкриває масштаби дій російської армії.

«Це було систематичне намагання російських військових знищити українські сили, розташовані тоді уздовж кордону з Росією влітку 2014 року», – каже автор звіту Шон Кейс.

«І саме це – нове. Раніше ми вважали, що йшлося про спорадичні напади, але, базуючись на висновках цього звіту, ми тепер знаємо, що це була великомасштабна спроба – фактично акт війни Російської Федерації проти України, щоб знищити українські військові підрозділи», – наголошує Кейс.

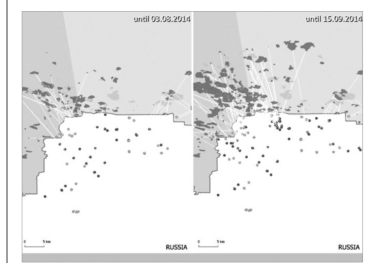
Bellingcat повідомляє про докази принаймні 149 окремих випадків транскордонних обстрілів України російськими військами влітку 2014 року.

Використовуючи супутникові знімки й опрацьовані Bellingcat методи геолокації фотографій та відео у відкритому доступі в інтернеті, розслідування виявило артилерійські позиції на російському боці кордону.

За кількістю вибухових кратерів на українській території автори звіту підрахували, що з російського боку по Україні улітку 2014 року були випущені тисячі артснарядів. За цими даними, російські збройні сили почали артилерійські обстріли на початку липня 2014 року і активізувалися у серпні та вересні.

Сліди обстрілів української території з боку Росії виявлені уздовж цілої смуги бойових дій у Донецькій та Луганській областях. Bellingcat заявляє, що помилки у висновках можливі лише у разі, якщо хтось навмисне сфальшував супутникові знімки, але усі їх можна звірити і підтвердити.

radiosvoboda.org

З УКРАЇНОЮ В СЕРЦІ

НЕЛОЖНИМИ ВУСТАМИ

Марія Гаврилюк-Кисельова належить до тих українських подвижниць, які вбачають своє покликання, зміст життя в тому, аби кожен його день був суспільно корисним, і свою невичерпну енергію присвячують людям, нації, державі. Щоб упродовж десятиліть із щирою посвятою працювати задля загального добра, потрібні і натхнення, й віра, й непроминальна любов до справи, якій служиш. Така ніжна і трепетна любов пані Марії – Україна.

Справжні почуття воліють чину, а не пафосу. Мабуть, саме тому вона не хоче говорити про свою невтомну працю, як про заслугу. Її дивовижна скромність не передбачає нагород чи похвали. Проте пані Марія щиро радіє, коли допоможе людині, зробить корисне для громади. Вона – член Конгресу Українських Націоналістів, а в активних партійців робота поглинає багато часу. До того ж, пані Марія – одна з найактивніших авторів нашого видання. Завдяки їй читачі довідуються і про діяльність КУНу на Буковині, і про її славних людей, і про українських героїв, які боронять нашу Батьківщину від московської орди. Пише про них серцем, тужить, коли приходять домовини, радіє долею тих, кого врятовано. «Ну що – моя праця в порівнянні з їхнім подвигом?» – сказала мені незадовго до свого ювілею і просила її не хвалити. Що я й роблю: не хвалю, а просто називаю деякі притаманності ювілярки, що особливо припали мені до душі.

Марія народилася на Різдво 1947 року в селі Зозулинці Заліщицького району Тернопільської області в родині Гаврилюків. Батько Юрій Гаврилюк був у Січових стрільцях і назавжди зберіг у пам'яті «стрілецьку славу». На тій славі, в патріотичному дусі, виховувалися всі шестеро дітей. Їх вчили любити Бога й Україну, бути вірними заповітам «славних прадідів великих» і не бути, прости Господи, «поганими правнуками». Діти й виростали гідними своїх великих попередників. Брат Василь воював у лавах Української Повстанської Армії. Юний повстанець загинув у неповних вісімнадцять літ. Пам'five про героя свято береже родина.

Марія КИСЕЛЬОВА

Марія навчалася в Чернівецькому національному університеті, по закінченню якого вчителювала. Полюбила педагогічну роботу до глибини душі, як це притаманно ідеалістам – людям, одержимим ідеєю, й впродовж життя фах не змінювала. «Свою роботу дуже любила, – каже вона, – й мала взаємність від своїх учнів школи-інтернату. Вони – моя дорога шкільна родина». А це вже щастя, коли тебе не забувають ті, кому ти, як прийнято говорити, дав путівку в життя, благословив на добрі справи. Знаю, що колишні учні пам'ятають про неї і в свята, і в будні, вітають щирими словами, часто зустрічаються. Гадаю, традицію буде продовжено і в день її ювілею.

У нинішній тривожний час, коли Україні, як і всьому людству, загрожує смертельна небезпека з боку Росії та її звироднілого правителя, пані Марія подумки звертається до тих, які «стали волі насторожі» супроти німецького нацизму й російського большевизму. «А як би вчинили сьогодні вояки Української Повстанської Армії? Часто над цим міркую, – ділиться думками пані Марія. – Вони покладалися лише на власні сили, воювали, як справжні лицарі честі, жертвуючи собою, вмирали зі словами «Слава Україні!» Так само, як українські повстанці, сьогодні хоробро боронять рідну землю добровольці, воїни ЗСУ, Нацгвардії. Вони гідні слави наших славних лицарів минулого. Та вище керівництво нашої держави надто вже покладається на підтримку західних країн, які «занепокоєні та стурбовані» ситуацією на Сході України, і не більше, бо не хочуть дратувати Москву. Може, не припускають, що в планах загарбницької політики Кремля вони – наступні після України. Поки що ми дорогою ціною захищаємо від московського потопу і себе, і Європу. Отже, нам треба створювати потужний військовий потенціал, щоб не залишитися беззахисними, сам на сам з інтервентом, якщо той відновить широкомасштабну агресію».

Пані Марія вражена звірствами росіян в Алеппо, масовими вбивствами сирійських дітей і жінок. Там, за наказом Путіна, було застосовано тактику випаленої землі. Схоже, тотальне знищення мирного населення кремлівському тирану не в останню чергу знадобилося для того, щоб залякати світ демонстрацією народовбивства, як методу упокорення, до якого в XXI столітті цинічно вдається лише Росія.

«Для кремлівських правителів життя людини – чи то росіянина, чи чужоземця, – нічого не вартує, – каже пані Марія. – Вести переговори із московитами, які не сповідують жодних моральних цінностей, не знають, що таке честь, гідність, милосердя, – марна справа. Поки не впаде найжахливіша в історії людства імперія зла, доти наша цивілізація завжди перебуватиме під загрозою знищення. А тим часом на лінії вогню гинуть українські хлопці, цвіт нації».

Розмовляємо незадовго до Нового року, і я запитую пані Марію, яким вона його бачить – 2017-й рік.

«Вірю в світлу долю України, – каже вона. – І всіх закликаю вірити. Вороття до колоніального минулого вже не буде. Нашу Україну не віддамо нікому. Вона завжди буде незалежною і неподільною. Та для цього мусимо не жаліти сил, працювати. Особливо допомагати нашим хлопцям – захисникам України, які на її сході боронять наш край від ворога. Ми переможемо! Бо на нашому боці правда, а значить – і Всевишній»

Її неложними вустами бринить віра у нашу перемогу.

Марія БАЗЕЛЮК

***P.S.** Конгрес Українських Націоналістів, редакція газети «Нація і Держава» сердечно вітають Марію Кисельову з Новим, 2017 роком, Різдвом Христовим і з ювілеєм.*

«Щиро бажаємо Вам, дорога подруго Маріє, міцного здоров'я, радості, щастя, добра, успіхів у Ваших благородних починаннях, громадсько-політичній діяльності, в сімейному житті, добробуту, шани, – зазначено в привітанні. – Ми високо цінуємо Вашу подвижницьку працю, як активної членкині КУНу, Вашу активну участь у громадському житті рідного міста, співпрацю з редакцією нашого видання «Нація і Держава». Лише людина з великим серцем і благородними цілями, справжній патріот України, спроможна так самовіддано працювати в інтересах нації та її держави.

Тож від усього серця зичимо невичерпної енергії, натхнення і наснаги на многії і благії літа, творчої і плідної праці в ім'я найсвятішого – Батьківщини.

Голова Конгресу
Степан БРАЦЮНЬ,
головний редактор «НіД»
Марія БАЗЕЛЮК»

ГЕРОЯМ – СЛАВА!

«БУДУ БИТИСЬ ДО СМЕРТІ»

69-річний політв'язень після полону сепаратистів пішов добровольцем на війну.

Найстарший військовослужбовець Збройних Сил України Владислав з позивним «Сивий» несе службу у Мар'їнці Донецької області.

69-річний Владислав з позивним «Сивий» є одним з найстарших військовослужбовців в лавах Збройних сил України. На війну пішов одразу після полону в сепаратистів у 2015 році. Служить добровольцем в м. Мар'їнка на Донеччині.

«Я родом із Стрия, а коли познайомився з дружиною, переїхав на її запрошення на Луганщину. Якраз відбувалась початкова стадія війни», – згадує події дворічної давності.

Чоловік є членом Конгресу українських націоналістів. Все життя брав активну учать в громадсько-політичному житті на Львівщині. «Мій батько служив в дивізії СС «Галичина» й відсидів 15 років в таборах. Коли мені було чотири роки, нас з матір'ю вивезли до Сибіру в Іркутську область, де ми пробули 30 років без права повертання у три області – Львівську, Івано-Франківську й Тернопільську», – не стримує сліз чоловік.

«На щастя, батько повернувся з таборів у 78-му році, але без реабілітації. Я повернувся пізніше – у 81-му. І на Стрийщині розпочав свою боротьбу – вступив до лав Конгресу українських націоналістів. Разом з районною організацією «Меморіал» ми зайнялись розкопками закатованих у Стрийській в'язниці в кінці 30-х років. У 1992-му році нам вдалось викопати 265 замордованих енкаведистами людей. Пошукова робота також проходила і на місцевих кладовищах, де знайшли понад 50 замордованих людей, але похованих родичами. Там зараз стоїть каплиця жертвам сталінських репресій. На території тюрми звели невеличкий меморіал, який освятили 12 священників. Народу було багато», – згадує Владислав.

У полон бойовиків він потрапив за наводкою сусідів по вулиці. Через два місяці викупила дружина Ольга.

«Якось ввечері дивлюся телевізор, чую, на ганку нашого дому йде словесна перепалка на підвищених тонах. Виходжу, стоять шість сєпарів з автоматами, і Оля з ними свариться. Сказав їй, щоб впустила, бо винесуть двері. Двоє обшукували кімнати, а четверо залишились. Вимагали показати паспорти. Оля сама місцева, нічого не сказали, а в мене прописка у Львівській області. «Шо, бандеровец, приехал сюда стрелять нас и вешать?». Повезли в комендатуру міста Краснодон. Вони розраховували, що Оля заплатить за мене викуп.

Я обійшовся в шість тисяч доларів. Пенсія в дружини маленька, тому продала все своє золото. Вона в мене взагалі дуже запаслива жінка, завжди щось відкладала».

У полоні до чоловіка ставились, як і до всіх, застосовуючи силу й морально пригнічували.

«Били, не зважаючи на мій поважний вік. Мене допитував 22-й хлопець. «Дед, а тебе то что?» – допитувався він через мою проукраїнську позицію. Пояснив, що я не військовий. «Сделаем из тебя живой щит или отправим на позиции мешки с песком таскать», – додав другий. Я сказав, що вмру, але допомагати не буду». З полону чоловіка витягли через два місяці. Ходив в усі можливі організації, щоб хоч якось потрапити на передову. Влітку 2016-го добровольцем пішов на війну.

«Набридав Народному дому, хотів спочатку стати волонтером на передовій, але не було місця. Пішов у воєнкомат. «Куди тобі, діду? Тебе Генштаб не пропустить», – сказали мені. Пробився лише через добровольчий рух. Взяли. «Тут стою за вільну нашу Україну. Ми ніколи не могли подумати, що цей кацапський ворог міг би на нас напасти. Зважаючи на вік, маю трохи негараздів, але, думаю, пройде. Стоятиму до самого кінця, поки Україна не буде вільна. Ми їх не запрошували, вони прийшли на нашу землю. Поки я живий і в мені калатає серце, буду битися тут, у Мар'їнці, до смерті» – каже Владислав.

Gazeta.ua

ДОБРІ НОВИНИ

Новорічний турнір

Уже стало доброю традицією напередодні Нового року в столиці проводити дитячий турнір з настільного тенісу серед школярів. Цього разу змагання відбулися 17 грудня 2016 року в спортивному залі НВК № 240. Змагання проходили у трьох вікових категоріях, а саме: тенісисти 2002–2003 року народження, 2004–2005 та 2006–2007 років народження. Всього взяли участь в турнірі 72 учасники. Поєдинки за особисту першість проходили у великому просторому залі, на шести столах, до двох перемог одного із суперників, тобто з трьох сетів.

Знову найдаліше, як і у листопаді, на турнірі пам'яті Небесної Сотні, виступили наші земляки в наймолодшій віковій категорії. Максим В'ялий виборов бронзу, Владислав Железньов став срібним призером, а чемпіоном стала Єлизавета Малаканова. У віковій групі учасників 2004–2005 переміг Олексій

Бабенко, а в старшій віковій групі чемпіоном став Артур Морозов. Переможці отримали медалі та грамоти, а всі учасники – тенісні м'ячі та солодкі призи.

Поїздка на новорічний турнір до столиці відбулась за підтримки депутатів Вишгородської міської ради Олександра Семенова та Анатолія Шоки.

Валерій СИДОРЧУК,
тренер

СВОБОДУ НАРОДАМ – СВОБОДУ ЛЮДИНІ

ФОРУМ МОЛОДИХ НАЦІОНАЛІСТІВ У ЛЬВОВІ

Ідея скликання форуму народилася у молодих новобранців Львівської МО Конгресу Українських Націоналістів не одразу. Спочатку був намір згуртувати молодих націоналістів міста. Цю ідею підтримала Політрада ЛОО Конгресу, і справа набула активного поширення та досягла всеукраїнського рівня.

Не бракувало і суперечок та дискусій, але мета вартувала того. Із другої спроби обрали місце проведення. За пропозицією жовківчан визначилися на користь містечка Дубляни, що біля Львова, де міститься Національний Аграрний Університет. Саме тут навчався провідник нації Степан Бандера, щоправда, тоді це було відділення Львівської Політехніки. Зараз тут працює Музей провідника ОУН та споруджено йому один з перших пам'ятників свого часу. На вибір місця вплинула й обставина півгодинної близькості Зашкова – Батьківщини Євгена Коновальця, де функціонує музей-садиба засновника ОУН, як відділ Львівського Державного історичного музею. Тут, на місцевому цвинтарі, поховані його батьки, а біля музею споруджено пам'ятник.

Після тривалих перемовин-контактів у соціальних мережах стало зрозуміло, що ідея форуму зацікавила молодих націоналістів інших областей України. Брак коштів, негода, епідемія грипу вплинули на кількість учасників, але до нас таки прибули представники 7 областей України та Києва. Програма була розрахована на 2 дні. Першого дня, 3 грудня, учасники з'їжджалися, поселялися, відвідували згадані вище меморіальні об'єкти. У Зашківському музеї гості довідалися зокрема про те, що керує закладом наш однопартієць Ігор Селецький. Ініціативний і відданий справі патріот, удостоєний Почесної грамоти ОДА з нагоди 25-ліття Незалежності (яку, до слова, і передали цього дня). Не отримав на реалізацію своїх проектів, на жаль, грошей від влади. Гості довідалися й про трагічну долю пам'ятника Є. Коновальцю. На початку 90-х перший його варіант підірвали кагебісти. Тепер тут є і зруйноване вибухівкою погруддя, без руки і голови. Схожі долі засновника ОУН і його пам'ятника. Та згодом, після цього варварського руйнування, скульптор Р.Романович зробив ще один пам'ятник, який і сьогодні прикрашає садибу-музей, а інший – красномовно нагадує про російський тероризм.

Перший день Форуму закінчився вечором знайомств, щоправда без куліша на вогнищі через негоду.

Зранку, 4 грудня, все відбувалося за планом. Ранкова руханка, участь у святковій літургії з нагоди християнського свята Введення у храм. Зрештою, реєстратори зафіксували прибуття на Форум 72 делегатів та гостей, яких на плідну роботу благословив місцевий священик. Серед гостей: Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь, Голова Дніпровської районної організації Конгресу у м. Києві, режисер Театру української традиції «Дзеркало» Володимир Петранюк, провідник ОУН Львівщини Олег Гринюк, голова ЛОО КУН Тарас Гентош, громадський діяч Юрій Антоняк, двічі обраний головою м. Івано-Франкове на Львівщині, конгресівець, активний волонтер Іван Семерак (теж отримав Почесну грамоту ОДА), директор місцевого музею історії Університету Юрій Токарський, доцент з Умані, кандидат наук Ольга Барвінок, бійці АТО з «Правого сектора», батальйонів ОУН та «Айдар», 21-ої бригади ЗСУ. Воїнів учасники зустріли оплесками і стоячи.

Після вітальних виступів гостей розпочалися основні доповіді. На тему «Проблеми та потреби Української молоді та наші завдання, які з цього випливають» виступила кандидат педагогічних наук Наталія Пастушенко, заступник директора Львівського Інституту післядипломної освіти. З доповіддю на тему «Українська державність, тяглість історичної традиції та актуальні проблеми» виступив кандидат політичних наук, доцент Уманського Пединституту ім.П.Тичини Ярослав Балановський. За відсутності через хворобу, була зачитана також доповідь кандидата технічних наук, першого міського голови Львова Василя Шпіцера на тему «Український шлях – український Президент». Доповідачі торкнулися справді актуальних питань, зокрема Закону про освіту, який ухвалений ВР в першому читанні нещодавно, а також майбутніх виборів президента.

Першу половину пленарного засідання завершив своїм виступом бард Олександр Шевченко. Перед обідньою перервою учасники і гості зібрання сфотографувалися на згадку біля пам'ятника Бандері з величезним червоно-чорним прапором, використавши чудову морозно-сонячну погоду. По обіді розпочалися виступи в дискусії, в яких взяли участь О.Сухарєв з Одеси, О.Попов зі Львова, В.Сороковий з Полтави, В.Мелех зі Львівщини, М.Козак – член оргкомітету Форуму, голова Жовківської РО Конгресу Українських Націоналістів В.Спаньчак а також від батальйону ОУН – А.Маланчук із Дрогобича. Місцевий фотоаматор Б.Бондарчук продемонстрував присутнім свій відеоряд першого дня Форуму молодих націоналістів.

На закінчення учасники Форуму обрали керівництво молодіжної референтури ЛОО Конгресу, на чолі з ініціатором заходу Володимиром Савчиним та керівну ланку всеукраїнської референтури під орудою Миколи Хлівного з Черкащини. Обидва очільники є студентами. Учасники також ухвалили звернення та рішення, в основу яких лягли пропозиції учасників та оргкомітету. Створено також всеукраїнський комітет, на чолі з Ярославом Балановським, із організації аналогічного форуму освітян.

Деякі учасники Форуму залишилися у Львові ще на 2 дні. Скориставшись нагодою, вони відвідали Музей «Тюрма на Лонцького», Собор Святого Юра з криптою митрополитів, помолилися до однієї з семи копій Туринської Плащаниці. Вклонилися пам'ятникам видатних діячів Нації та Держави, а також відвідали Музей визвольної боротьби.

6 грудня молоді націоналісти та їх провідники долучилися до участі в заходах до Дня Збройних Сил України. Зокрема , військового параду в центрі Львова, демонстрації сучасної військової техніки і відвідали Музей – заповідник «Личаківський цвинтар», де вшанували Меморіал Української Галицької Армії та могили героїв АТО.

Хочеться вірити, що Форум стане актом своєрідного перезавантаження роботи, залишить приємні спогади його учасникам, спонукатиме до активних конкретних дій, як це з молодих літ чинили на благо Української нації Євген Коновалець та Степан Бандера.

А перші підсумки уже є. І вони приємні хоча б тому, що в соціальних мережах на новину про Форум відгукнулося чимало активістів Молодіжної референтури минулих років.

Ігор ДАНИЛИХА,
Голова Львівської МО
Конгресу Українських Націоналістів

Фото Володимира Петранюка.

УКРАЇНІ ПОТРІБНЕ ОНОВЛЕННЯ!!!

ЗВЕРНЕННЯ
Форуму Молодих Націоналістів до українського суспільства

Динаміка суспільних перетворень, покликаних до життя Революцією Гідності, категорично не задовольняє широкі верстви українського громадянства. Зовнішня агресія і сепаратизм не можуть бути подоланими без кардинальних превентивних змін у всіх галузях життя – владі, державному менеджменті, економіці, культурно-духовній та оборонно-безпековій сферах.

Старі кадри, старі звички і правила, старі капітали, нажиті не у відкритий перед суспільством спосіб, тягнуть Україну назад, або намагаються загальмувати її ходу.

Найбільш нездоланним на сьогодні злом залишається корупція. Деякі політики лукавлять, мовляв, корупція є у всьому світі. Брехня! Адже в жодній державі (окрім тоталітарних) корупція не зведена в ранг системного та тотального явища. Викорінювати його треба починати з політичної сфери. Тому першочергово вимагаємо ухвалення обіцяного перед Майданом Закону про вибори за відкритими списками. І в ньому передбачити прискорення ротації шляхом зменшення терміну каденції органів самоврядування до 3 років, а ВР – до чотирьох, завершення децентралізації.

У державному менеджменті необхідно відмовитися від практики «дешевих управлінців», оскільки найдорожчими є саме вони. Пропонуємо від ВР до виконавчих органів самоврядування зменшити число службовців і чиновників утричі, а їх платню збільшити удвічі, чим подвоїти відповідальність.

Сумна специфіка української політичної системи полягає в тому, що в ній немає політичних партій, як політичних сил. Натомість розмножились бізнес-групи, бренди, політпроекти тощо. Закликаємо діяти партійні структури на засадах самодостатності, що передбачає повністю відмовитись від утриманства.

В економіці необхідно прискорити процеси дерегуляції, створювати преференції для залучення до підприємництва молоді.

Генеральним напрямом розвитку духовної сфери має бути максимальне сприяння і забезпечення процесів української самоідентифікації. Кожен представник української політичної нації повинен усвідомлювати, що там де починається українська ідентичність – там закінчуються найменші шанси для російсько-путінської інвазії – агресії воєнної, економічної та інформаційної. Там надійний рубіж агресивному «русскому миру». Утвердженню української ідентичності має бути підпорядкований весь інструментарій держави: освіта, видавнича справа, кінематограф, спорт, культурна і просвітницька політика тощо. Запорукою єдності держави є мова титульної нації, яка має бути єдиною державною, що є гарантією розвитку мов національних меншин.

Молодий Українцю! Думай та розмовляй українською, слухай, дивись і читай українське.

Окремо слід привернути увагу до ролі релігійних організацій. Йдеться не про свободу совісті. Мова йде про релігійні організації як інституції суспільні. В той час, коли російська імперія не терпить на своїй території єдиного українського храму, збудованого на гроші віруючих, українська влада «щедрою рукою» роздала адептам «русского мира» святині, зведені й намолені десятками поколінь українців: Києво-Печерську і Почаївську лаври, Святогірський монастир та ін.

Закликаємо українську молодь до сповнення величного місійного завдання – зажадати від духовного кліру об'єднання в єдину Помісну Українську церкву з центром у Києві. А від законодавчої та виконавчої влади – проведення перереєстрації релігійних організацій та наданого їм у користування культового майна.

Українська молоде! Доля держави та її майбутнього у твоїх руках! Але братися за стерно треба вже нині. Так як це чинили Січові Стрільці, вояки Української Повстанської Армії. Так як це робив Степан Бандера. Є і сучасні приклади: студенти Євромайдану, Герої Небесної Сотні та АТО.

ХТО, ЯК НЕ ВИ! КОЛИ, ЯК НЕ ЗАРАЗ!
СЛАВА УКРАЇНІ! ГЕРОЯМ СЛАВА!

 ЗДОРОВ'Я НАЦІЇ

ДЕРЖАВА СТРІМКО НАРОЩУЄ ЗАКУПІВЛЮ ЛІКІВ.

Але до пацієнтів вони не доходять

Наталка ПРУДКА

У бюджеті 2017 року на закупівлю ліків та виробів медичного призначення за державними програмами передбачено 5,9 мільярда гривень – це майже на 2 мільярди більше порівняно з цьогорічним бюджетом. Завдяки закупівлям через міжнародні організації вдалося зекономити сотні мільйонів гривень державних коштів, які потім використали на додаткові закупівлі ліків. Чи доходять вони до пацієнтів? Соціологічні дослідження свідчать: у більшості випадків українці купують ліки власним коштом. Виходить, що витрачені державою кошти перекочовують в кишені спритних ділків?

Соціологічні опитування понад 10 тисяч простих українців з усіх областей України (крім окупованих територій) тривали з серпня 2015 по серпень 2016. За ініціативою міжнародного фонду «Відродження» опитування проведено Київським міжнародним інститутом соціології та Школою охорони здоров'я Національного університету «Києво-Могилянська академія» в межах проекту «Індекс здоров'я. Україна» з метою визначення фактичного рівня задоволеності громадян України медичною допомогою. Результати проведених досліджень свідчать про великі проблеми з лікуванням хворих і в стаціонарах, і амбулаторно.

Наведемо лише декілька отриманих висновків. У середньому пацієнтам в стаціонарах призначали шість препаратів. І лише 17 відсотків тих, кому призначали ліки, отримали бодай частину препаратів безплатно. Загалом же 83 відсотки опитаних **купували всі призначені їм ліки самостійно**. Середній розмір сумарних витрат на ліки, у випадку госпіталізації, становив 2892 гривні. Цілком очевидно, що для десятків мільйонів українців, місячні доходи яких коливаються в межах 1,2–2,5 тисячі грн, це не підйомна сума, тому в більшості випадків найбільш зубожілі (а таких в Україні 80 відсотків) взагалі не звертаються за допомогою до лікарів.

При амбулаторному звернені лікар у середньому призначав пацієнтам чотири лікарські препарати. Компенсацію за них від страхової компанії отримували лише два відсотки опитаних, від лікарняної каси – один, від держави – два. Середня вартість придбаних ліків складала 822 гривні (найвищий показник у Рівненській області – 1001 гривня). Висновки соціологів, м'яко кажучи, стримані: витрати громадян на ліки – ще один фактор оцінки функціонування галузі охорони здоров'я. Виходить, закуплені за державні кошти ліки просто не доходять до пацієнтів?

Наслідки цілком закономірні: за результатами 2015 року **Україна посіла друге місце після африканської країни Лесото за смертністю**, не пов'язаною з війною. Про це свідчать дані, оприлюднені Центральним розвідувальним управлінням США за 2015 рік. Отже, створення ефективної системи охорони здоров'я, а головне без корупції – для України це питання життя і смерті.

«Оцінка і досвід громадянина – потенційного чи фактичного споживача медичної допомоги – є ключовими для реформування системи як такої, що фокусується на потребах людей. Дослідження будуть продовжуватися в наступні роки та вимірюватимуть динаміку покращення надання медичних послуг у регіонах і в Україні загалом. Таким чином ми побачимо, як змінюються оцінки людей в кожній окремій області у залежності від того, як впроваджується реформа», – наголошує Вікторія Тимошевська, директор Програмної ініціативи «Громадське Здоров'я» фонду «Відродження».

«Особливу цінність дані Індексу матимуть у динаміці – після того, як ми отримаємо результати наступного року. Різниця у показниках по областях покаже нам наслідки управлінських рішень регіональних керівників галузі охорони здоров'я» – вважає заступник міністра охорони здоров'я України Оксана Сивак.

Зрозуміло, що покращення показників станеться лише за умови, якщо новій команді Міністерства охорони здоров'я, що прийшла до управління галуззю в серпні 2016-го, вдасться **ліквідувати блокування доставки закуплених медпрепаратів до медичних закладів**, адже це укорочує життя сотням тисяч найбільш зубожілих українців. Фармацевтична мафія блокує реформи в охороні здоров'я. А вищезгадані соціологічні дослідження підтверджують відсутність у стаціонарах ліків, закуплених за державні кошти. Цілком зрозуміло, що шпарину для корупції використовують ті, хто мав би доставляти до лікарень закуплені міжнародними організаціями препарати.

МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРИ ПОТІСНИЛИ ФАРМАЦЕВТИЧНУ МАФІЮ?

З 2015 року за виділені в бюджеті кошти (майже 2,2 млрд грн – це приблизно $85 млн) МОЗ почало закуповувати лікарські засоби та вироби медичного призначення через міжнародні організації. В Україні цю практику запровадив колишній міністр охорони здоров'я Олександр Квіташвілі, використавши досвід Грузії.

Під шаленим тиском корупційної мафії, в липні 2015-го міністр пішов у відставку, а в серпні до управління МОЗ прийшла нова команда на чолі з в.о. міністра Уляною Супрун. І вже наприкінці листопада 2016-го Кабінет Міністрів (http://www.moz.gov.ua-/ua/portal/pre_20161130_d.html) ухвалив 10 постанов, покликаних кардинально змінити нашу систему охорони здоров'я. Подані з ініціативи МОЗ документи передбачають реформування фінансування галузі та розвиток громадського здоров'я. Зміни на фармацевтичному ринку стартували раніше.

Про досягнуті результати 12 грудня на спеціально організованій конференції перед громадськістю і пресою прозвітувало Міністерство охорони здоров'я України разом із міжнародними партнерами: ЮНІСЕФ (дитячий фонд ООН), Програмою розвитку ООН (ПРООН) та королівською агенцією Британії CrownAgents, що здійснюють закупівлі та постачання в Україну згідно з урядовою постановою №622 від 22 липня 2015 року.

Реальні поставки ліків в Україну за кошти бюджету-2015 почалися лише навесні цього року і повністю завершилися в листопаді. Водночас в серпні нова команда МОЗ відразу ж приступила до підготовки замовлень міжнародним організаціям на закупівлю препаратів за кошти бюджету-2016 (виділено майже 4 млрд грн). «Ми підписали всі контракти, і вже в грудні почалися поставки тих ліків, які ми замовили за кошти бюджету на 2016 рік. Водночас в грудні ми почали готувати замовлення за кошти бюджету на 2017 рік», – повідомила Уляна Супрун, наголосивши на необхідності повністю ліквідувати відставання.

«Які досягнення маємо на цей рік? Ми побороли корупцію, є зекономлені гроші. Крім того, 40 відсотків тих, хто нині бере участь у тендерах, – це українські виробники, або дистриб'ютори, які раніше ніколи не могли дійти до тендерів. Ми закупили виключно якісні ліки, кваліфіковані Всесвітньою організацією здоров'я (ВОЗ). Ми маємо поставки таких самих ліків, які закуповують у цілому світі – це ті ж самі вакцини, якими здійснюють щеплення дітей в Європі, Канаді, США та інших країнах», – каже Уляна Супрун.

За цей короткий період, починаючи з серпня 2016-го, новій команді МОЗ довелося в екстреному порядку вдосконалити нормативну базу, щоб забезпечити ефективні поставки життєво необхідних ліків для безперервного лікування хворих. Щоб сучасні імпортні ліки могли потрапити в Україну, довелося випустити величезну кількість нових наказів МОЗ та урядових постанов. «Дуже багато нових ліків було зареєстровано через Державний експертний центр, зокрема, багато нових вакцин. Цю інформацію ми передавали нашим лікарям, щоб вони розуміли, як користуватися новими ліками та вакцинами», – повідомила Уляна Супрун.

Колосальні зміни довелося зробити задля додаткової закупівлі ліків і вакцин за рахунок зекономлених коштів. Враховуючи, що в останні 5-7 років величезна кількість дітей в Україні взагалі не вакцинувалася, МОЗ планує найближчим часом охопити стовідсоткову потребу в вакцинах плюс створити 25 відсотків запасу. В такий спосіб планується ліквідувати загрозу тяжких епідемій.

І що важливо – затверджена урядом Концепція створення системи громадського здоров'я спрямована не лише на лікування хворих, а й на створення програм протидії багатьом захворюванням, до яких, зокрема, належить і своєчасна вакцинація дітей.

Довідка

За даними МОЗ, закупівлі ліків через міжнародні фонди здійснювалися за 37-ма державними програмами, серед яких – дитяча та доросла онкологія, дитячі та дорослі гепатити, дитяча гемофілія, туберкульоз, орфанні захворювання (рідкісні хвороби, на які хворіють переважно діти), імунопрофілактика та антиретровірусна терапія і так далі. Найефективнішими стали закупівлі вакцин, препаратів для лікування туберкульозу, дитячих гепатитів, а також препаратів для лікування орфанних захворювань.

У 2016 році 5 мільйонів осіб змогли вакцинуватися від дифтерії та правця і ще 1,7 мільйона отримати вакцинацію для профілактики гепатиту В. Усі зекономлені кошти витратили на додаткову закупівлю ліків. Обсяг зекономлених коштів при закупівлях за кошти з бюджету-2015 міжнародними організаціями ЮНІСЕФ, ПРООН та CrownAgents вимірюється сотнями мільйонів гривень, які потім витратили на додаткові закупівлі.

Враховуючи ефективність закупівель через міжнародні організації, Міністерство охорони здоров'я вже підписало з ними договори на закупівлю ліків та медичних виробів за кошти держбюджету 2016 року – вже укладено угоди з міжнародними організаціями, і на початку грудня здійснені перші поставки лікарських засобів.

ЯК РОЗПОДІЛЯЮТЬСЯ ЛІКИ В РЕГІОНАХ? ЗАСЕКРЕЧЕНА ІНФОРМАЦІЯ…

Який відсоток хворих (від загальної потреби) може отримувати безплатні ліки завдяки державним закупівлям? Скільки хворих взагалі нічого не отримують від держави? «В проекті бюджету на 2017 рік передбачено 5,9 млрд грн. Державні закупівлі задовольняють потреби хворих на 40–45 відсотків, але ідея в тому, що будуть зекономлені гроші і ми зможемо докупити додаткові обсяги ліків», – повідомила Уляна Супрун.

За її даними, в 2017 році закупівлі здійснюватимуть за тими ж програмами, що й раніше (всього їх 37). «Є також дуже багато програм на обласному та міському рівнях, – там також закуповують багато ліків. Ми не зможемо стовідсотково покрити всю потребу в Україні, тому змушені просити міжнародних донорів, гуманітарні та пацієнтські організації, щоб вони також допомогли з додатковими ліками для міст, областей, районів», – каже Уляна Супрун. Важливо, що багатьох хвороб можна уникнути (СНІД, гепатит С, що зветься ласкавим вбивцею, та іншими інфекційними хворобами), тоді й на лікування знадобиться значно менше коштів.

Якщо ж до коштів, виділених в державному бюджеті, приплюсувати заявлені витрати місцевих органів влади на ліки, то рівень задоволення потреб українців має значно перевищити 50 відсотків. Але в дійсності українці майже не отримують безплатних ліків, а змушені купувати їх власним коштом. Куди ж зникають закуплені ліки, якщо вони не потрапляють до пацієнтів?

Відповідь на це запитання редакція Главкому очікує від Київської державної адміністрації – ще в червні був відправлений запит очільнику КМДА Володимиру Кличку з проханням надати дозвіл директору Департаменту охорони здоров'я КМДА висвітлити тему щодо участі міста в забезпеченні діяльності медичних закладів Києва. Але редакція й досі не отримала відповіді, чому закуплені міжнародними організаціями ліки не надходять до лікарень Києва. Яка процедура закупівлі ліків в КМДА і наскільки це задовольняє реальні потреби столичних хворих? Чому в лікарнях столиці **НІКОЛИ** безплатні ліки не надають пацієнтам? Хто і як контролює розподіл медпрепаратів? Київська влада відмовчується, а тому, схоже, є що приховувати від преси.

 ДОБРІ НОВИНИ

ВІТАЄМО ПЕРЕМОЖЦЯ!

Наталка Прудка посіла перше місце на конкурсі «SEF-2016 KYIV»за публікацію на тему відновлювальної енергетики в газеті «Нація і держава» (№11, 25 листопада 2016 р) – стаття «Зелена енергетика – проти олігархів». Приз – поїздка до Німеччини, а також на виробництво новітніх енергетичних рішень компанії PhoenixContact.

Організатори конкурсу – оргкомітет міжнародного форуму «SEFKYIV та Центр інноваційного бізнесу. Партнерами конкурсу виступили всесвітньо відомий виробник компонентів та рішень у сфері промислової електротехніки та автоматизації – PHOENIXCONTACT, а також всесвітньо відома організація, яка об'єднала науковців та професійних дослідників у сфері сталої енергетики під керівництвом колишнього депутата німецького Бундестагу, розробника системи «зеленого тарифу» Німеччини Ханса-Йозефа Фелла – його розробку запроваджено в 80 країнах.

Довідка.

11–12 жовтня у Києві відбувся 8-й Міжнародний Форум Сталої Енергетики в Україні – SEF-2016 Kyiv, найбільша ділова подія, присвячена новітнім енергетичним технологіям та рішенням. Понад 350 учасників з 29 країн обговорили з керівниками галузевих міністерств та відомств України інвестиційні можливості у сфері енергоефективності та відновлювальної енергетики. В межах цього Форуму відбулась низка важливих переговорів, зустрічей, підписання угод та контрактів, спрямованих на розвиток зеленої енергетики в Україні.

І що цікаво, протягом останніх років в столиці не проведено жодної прес-конференції на цю тему, нічого не оприлюднюється на офіційних сайтах місцевої влади. «Неоране поле» для правоохоронних органів! До речі, днями Київська міська рада ухвалила бюджет столиці на 2017 рік, витратна частина якого – понад 38 млрд грн. На охорону здоров'я **в бюджеті міста передбачено майже 7,6 млрд грн**. Як будуть витрачені ці кошти – питання залишається відкритим.

Висновок однозначний: навіть якщо вдалося здолати корупцію завдяки міжнародним закупівлям ліків, але вони не доходять до пацієнтів, то кінцевий ефект практично нульовий. Як здолати надпотужну корупцію в органах влади та медичних закладах? Очевидно, що силами одного лише МОЗ навряд чи вдасться справитися з фармацевтичною мафією.

І що важливо – здолати корупцію потрібно до того, як в Україні буде створено власну незалежну Агенцію із закупівель ліків, яка має замінити міжнародні фонди в березні 2019 року. Експерти застерігають: зосередження в одних руках великих грошей породжує більше ризиків, аніж переваг, які отримає суспільство від створення такої Агенції. Проте діюче законодавство зобов'язує це зробити, тому на початку 2017 року МОЗ обіцяє подати в Кабінет Міністрів відповідний проект постанови. Перші пробні закупівлі через власну Агенцію плануються на 2018 рік.

МОЗ ОБІЦЯЄ КОНТРОЛЬ ЗА РОЗПОДІЛОМ ЛІКІВ

«Ми працюємо над створенням нової Агенції, яка буде функціонувати так, як наші міжнародні партнери – вони нам допомагають це зробити. Допомагає нам і Агентство США з міжнародного розвитку USAID – нині реалізується спільна програма зі створення української організації, що займатиметься державними закупівлями ліків. Наше Агентство існуватиме як частина МОЗ, але незалежно – там будуть також зареєстровані українські виробники ліків та українські дистриб'ютори», – повідомила Уляна Супрун.

Агенція закуповуватиме ліки через систему ProZorro (після її доопрацювання під ці функції) – і здійснюватиме не лише державні закупівлі медпрепаратів, але й виконуватиме замовлення областей, міст та територіальних громад – чим більшими будуть обсяги замовлення, тим нижче падатимуть ціни. Щоб виключити люфти для корупції, спільно з іноземними консультантами МОЗ обіцяє запустити такі ж процедури закупівель, якими користуються міжнародні організації.

Нині МОЗ завершує формування Національного переліку ліків, які можна буде закуповувати за державні або комунальні кошти – він буде майже втричі менший порівняно з нині діючим (понад тисячу найменувань). Проте у вільному продажу на українському ринку будуть всі найменування зареєстрованих в Україні препаратів – нині це 12325 препаратів та 855 вакцин. Цього року в Україні вже запроваджено **спрощений порядок реєстрації ліків**, вироблених в країнах з жорсткою регуляторною системою.

Контроль за розподілом закуплених ліків між лікарнями по всій Україні здійснюватиме автоматизована програма – нині над цим працює МОЗ спільно з ПРООН та ДП «Укрвакцина». Єдиний облік закуплених ліків дозволить виявляти, в яких областях є залишки ліків. «Ми закуповуємо ліки, їх доставляють у Київ, а ми вже розподіляємо між регіонами, **перевозимо в області, а далі не знаємо, що стається з тими ліками**», – повідомила Уляна Супрун на вищезгаданій конференції.

Регіональні керівники галузі охорони здоров'я розподіляють ліки між своїми лікарнями, а МОЗ не володіє інформацією, куди і як ліки надходять. А чи надходять взагалі? Мета запланованої до створення програми обліку – виявляти залишки, щоб потім перерозподіляти їх між областями в разі гострої потреби. «Це дуже важливо, адже ми зможемо найбільш ефективно використовувати ті ліки, які вже закуплені, і щоб ми краще розуміли, скільки нам додатково ще потрібно закупити», – каже Уляна Супрун.

Цілком очевидно: якщо буде налагоджено автоматизований контроль за розподілом всіх закуплених державою ліків, це значно скоротить можливості для корупції. А от чи вдасться її викорінити повністю – це питання часу. Стовідсотково ліквідувати всі шпарини для фармацевтичної мафії навряд чи вдасться, адже підприємливі ділки мають безліч добре відпрацьованих схем, як дурити пацієнтів. Зокрема, часто списують ліки нібито на лікування хворих, але пацієнти в дійсності їх не отримують.

Якщо ж архітектори реформи охорони здоров'я не виявлять всі відпрацьовані схеми економії на лікуванні хворих, на покращення якості медичного обслуговування можна не сподіватися.

 ЗА УКРАЇНУ, ЗА ЇЇ ВОЛЮ

ЄВРЕЇ ТА УПА

Максим МАУРІТССОН

У діяльності заснованої 1942 р. Української повстанської армії (УПА) узяли участь не тільки українці, а іноземці, зокрема євреї. Сотні євреїв були солдатами й офіцерами УПА, лікарями, медсестрами й санітарами та працівниками інших ланок життєзабезпечення цієї підпільної армії.

Майже всі томи томи «Літопису УПА» рясніють інформаціями про героїзм євреїв, які боролися в лавах УПА і проти нацизму, і проти комунізму. Чимало їх загинуло в боротьбі за волю України та за честь єврейського народу.

Але вже раніше понад три тисячі євреїв воювали в лавах Української галицької армії (УГА) під її начальним вождем Олександром Грековом чи Греківом (1875–1958). Останній був генерал-хорунжим генерального штабу Армії Української Народної Республіки (УНР), у 1917–1918 рр. – командиром другої Сердюцької дивізії, згодом – військовим міністром УНР. В УГА євреї воювали проти вишколеної та озброєної до зубів французами й англійцями польської армії генерала Галлера. Серед тих євреїв слід згадати сотника Лямберга й санітара Карла Бельке.

Під час Другої світової війни (1939–1945) єврейська дівчина Стелла Кренцбах, дочка одного рабина, служила в рядах УПА й зразково виконувала підпільні обов'язки санітарки. Вона була схоплена нацистами й мала бути розстріляною, як і тисячі інших євреїв. Однак під час атаки вояків УПА на в'язницю Стелла була врятована й, вступивши до УПА, ще довго воювала проти нацистів. Українські патріоти допомогли їй пробитися на Захід.

В одній статті газети «Вашінгтон пост» під назвою «Тим, що я живу, завдячую, Богові та УПА», вона розповіла про героїчну боротьбу УПА та свою любов до українців. Також зазначала, що знала особисто дванадцять євреїв, серед яких було вісім лікарів, які боролися в УПА за визволення України. Після війни працювала в Ізраїлі секретаркою в міністерстві закордонних справ та згодом трагічно загинула.

На високу українську нагороду після смерті мав би претендувати Самуель Найман, великий ерудит, який вільно володів багатьма європейськими мовами та був відомим лікарем, який лікував усіх, хто в цьому мав потребу. Під час Голокосту нацисти схопили його й кинули в гетто, де вже перебувала його мати. Щоб урятувати маму й себе, таємно передав листа зв'язковим УПА, а її Служба безпеки зуміла звільнити їх. Із підробленими документами на ім'я «Максимович» д-р Нойман вступив до лав УПА під псевдонімом «Максим», де встановив прямі зв'язки з начальником штабу Олексою Гасином. Таким чином цей талановитий лікар врятував десятки вояків УПА. У 1945 р. він поліг у Чорному лісі разом із членами штабу УПА в бою з енкаведистами.

Єврейський лікар Абрагам Штерцер, його брат Арієг та їхні сім'ї, котрі за своїм світоглядом були переконаними сіоністами, чудово володіли українською мовою. Вони мужньо воювали в УПА. Абрагам під псевдонімом «Куп» лікував не тільки поранених і хворих вояків УПА, а й місцеве населення, за що був дуже шанований серед українців.

Абрагам здобув медичну освіту в Італії, пройшов практику у Відні й Празі, а далі працював у Дрогобичі. Нацисти розстріляли його родину, і він пішов до УПА, де лікував поранених хлопців-повстанців спочатку на Волині, а згодом у сотні хорунжого "Щита" в Карпатах. Усі любили й шанували цього талановитого й мужнього лікаря. Взимку 1946 р., оточений більшовиками в підпільній лікарні, він разом із пораненими відбився від наступаючого ворога й останню кулю залишив для себе. Командування УПА нагородило його Срібним Хрестом за заслуги.

Усі поранені й тяжко хворі солдати й офіцери УПА з великою любов'ю ставилися до свого рятівника – єврейського лікаря Шая Давидовича Варм, чудового фахівця й відважного воїна. Він народився 1909 р., в сім'ї торговця, у Варшаві, а навчався в Парижі й Варшаві. У 1937 р. здобув диплом лікаря у Варшаві, пройшовши лікарське стажування, працював до 1939 р. в єврейській лікарні міста. Дуже любив грати на скрипці, з якою, як із торбою медикаментів, не розлучався. Перейшовши до Володимира-Волинського, працював епідеміологом, а від 1941 р. – додатково в селі Свійчеві Вербського району.

Під час німецької окупації провадив приватний кабінет і працював амбулаторним лікарем до травня 1943 р. Тоді, за пропозицією місцевого провідника УПА «Сокола», разом із дружиною Естерою Броніславою, яка була медсестрою, став працювати підпільним лікарем у рядах УПА в селі Вовчку Турійського району, під псевдонімом «Скрипаль».

Потім працював у декількох лісових підпільних лікарнях, а згодом був переселений до Ковельського району. Від січня 1944 р. він із дружиною працював у майже двотисячному війську УПА під командуванням «Соченка», що діяв на Волині. Із цього загону його перевели до села Старий Порицьк, а згодом до загону «Голубенка», який був розташований в околиці села Божа Воля. У першій половині 1944 р. він разом із дружиною взяв участь в останньому бою свого загону з нацистами.

Варм не тільки лікував повстанців і населення, а й викладав на медичних курсах для лікарів та допоміжного персоналу. Він дуже тісно пов'язав свою долю з українським підпіллям і здобув повне довір'я повстанців і командирів. Забирав із поля бою поранених вояків, рятував їхнє життя та робив складні операції в дуже важких умовах. Йому завдячують життям понад двісті молодих повстанців.

На жаль, він якось відбився від повстанського загону, в якому залишилася його дружина, випадково потрапив у серпні 1944 р. у більшовицький полон і був засуджений на двадцять років таборів ГУЛАГу. На допиті енкаведистів він мужньо заявив: «…євреїв усіх винищили німці. До тих євреїв, що були в УПА, ставлення поганим не було» (див. «Літопис УПА», том 23, с. 359–362, та статтю «Багряними шляхами з історії УПА», «Голос України», Київ, 26 червня 1992 р., ч. 119, де опубліковано протокол його допиту). Про нього та його дружину цінні спогади залишила Галина Островецька, яка знала їх із підпілля.

У Тернопільському повіті в УПА воювали два єврейські лікарі, один під певдонімом «Богдан», другий під псевдонімом «Коваль». А таких були десятки.

У курені «Острича», що діяв на Костопільщині на Волині, воював єврейський лікар під псевдонімом «Чорний», ще один єврейський лікар під певдонімом «Грифель» із Луцька у підстаршинській школі «Січ», а єврей під псевдонімом «Білий» – у групі «Турів», що також діяла на Волині. Разом із дружиною здобули собі славу знаменитих лікарів. В УПА воювали й інші єврейські лікарі: один Холос, який був врятований УПА, Антін Кальман під псевдонімом «Вугляр» та «Богдан» і «Ковалик». Воювала в УПА й смілива єврейська дівчина, медсестра на прізвище Беренсон, яка походила з Матвіїва на Волині.

Два єврейські стоматологи організували й керували стоматологічним пунктом у військовому окрузі «Заграва».

Воюючи в УПА, єврейські лікарі були мужніми й витривалими. Так, один із них цілу добу просидів у болоті по саму шию, щоб врятуватися від радянських партизанів, а потім щасливо повернувся до свого підрозділу.

Крім єврейських лікарів, багато євреїв діяли у військовій окрузі «Заграва» під командиром Дубового. Його загони діяли в районі Костополя. У червні 1943 р. загін УПА, що йшов рейдом через Сарненщину, зіткнувся з великою групою людей та негайно приготувався до бою. Та, як виявила розвідка, це були сорок євреїв, більшість яких – жінки й діти. Командир наказав їх поселити на Степанщині біля Костополя. Єврейським сім'ям створили побутові умови, роздали одяг, взуття, худобу, ремамент. Зі свого боку євреї шили повстанцям одяг і взуття, збирали врожай та інше. Солдати УПА постійно охороняли єврейське поселення від німців. Там єврейська дівчина Доба Цукерман вийшла заміж за повстанця Майданця (див. «Літопис УПА», том 27, с. 174).

Українці, як могли, рятували євреїв від нацистів. Особливо активно це робили зв'язкові. В одному з боїв солдати УПА врятували десять єврейських дівчат, красунь, яких есесівці тримали для розваг.

У списках розстріляних людей, що їх для остраху вивішували гестапівці, біля багатьох українських прізвищ було позначено німецькою «за сприяння євреям, за переховування євреїв».

Харитину Кононенко, видатну українську діячку жіночого руху в Західній Україні, за зав'язок з УПА було кинуто у в'язницю, де її немилосердно катували гестапівці. Та, незважаючи на це, вона допомагала всім, чим могла, багатьом євреям, які теж чекали смерті в нацистській катівні. Усіх їх разом із Харитиною Кононенко було розстріляно 15 жовтня 1943 р. в Рівному та їхні тіла спалено.

Навіть дружина Головнокомандувача УПА з 1942 р., генерал-хорунжого Романа Шухевича (1907–1950), Наталія переховувала й врятувала від смерті єврейську дівчину Іру Райхенбург. Та не тільки в Західній Україні українські патріоти допомагали євреям. У часи німецької окупації Києва вони переховували молодого й талановитого єврейського поета Якова Гальперіна, який дуже любив Україну й залишився в місті (про нього не згадує Х.Бейдер у своєму творі «Этюды о еврейских писателях», видавництво «Дух і Літера», Київ, 2003, де написано про Бера Гальперина й Мойше-Лейба Гальперина). Допомагала йому й поетеса Олена Теліга (1907–1942), яка попереджала його про найменшу небезпеку та застерігала від необачності. Однак поет дуже кохав свою дружину, хоч його українські друзі попереджали його про її інтимний зв'язок із одним угорським офіцером. Тож разом із Оленою Телігою Яків скінчив своє життя в Бабиному Яру в Києві.

З огляду на наведені факти, слід засудити організовану 8–10 квітня 2010 р. в Українському домі в Києві, за допомогою місцевих українофобів, виставку світлин і документів під назвою «Волинська різня: польські та єврейські жертви ОУН-УПА». Навіть аташе Польського посольства в Києві Ольга Гнатюк в інтерв'ю Радіо «Свобода» назвали виставку «різкою маніпуляцією».

СВОБОДА НАРОДАМ! СВОБОДА ЛЮДИНІ!

ПРОТИ КРЕМЛІВСЬКИХ АГРЕСОРІВ – ЄДИНИМ ФРОНТОМ

Третього грудня в селі Будераж Здолбунівського району, на Рівненщині, відбулася науково-практична конференція «АБН – як передумова створення єдиного фронту проти кремлівської агресії».

Місцем проведення конференції вибрано Будераж невипадково. Він є символом єднання народів у боротьбі за свою незалежність проти «імперії зла» ще від 1943 року: тоді саме в цьому селі 20–21 листопада відбулася Перша конференція поневолених народів, у якій взяли участь представники тринадцяти націй, що у складі Української Повстанської Армії вели збройну боротьбу проти окупантів. Ухвалені Конференцією документи стали основою для Антибольшевицького Блоку Народів, який постав 1946 року в Мюнхені.

Жителі Здолбунівщини, як і учасники Конференції, які вижили після концтаборів ГУЛАГу, зберігали пам'ять про цю подію, та заговорили про неї відкрито вже в часи Незалежної України. Першою проклала сюди шлях незабутня Слава Стецько, яка стала Президентом АБН 1986 року, коли відійшов у засвіти його багатолітній очільник Ярослав Стецько. А 2003 року в Будеражі відбулися урочистості з нагоди 60-річчя Першої конференції поневолених народів. Проведення ювілейних заходів готувалося і до її 70-ліття, та грянула Революція Гідності й патріоти Рівненщини одними з перших прибули на Майдан до Києва…

Для нинішньої української ситуації довголітній досвід діяльності АБН є безцінним. Тож заявлена тема науково-практичної конференції свідчить про державну позицію та мудрість її ініціаторів. А високий рівень проведення цього заходу може бути взірцем для організації подібних зібрань у столиці.

У Будеражі дійства розпочалися з освячення пам'ятного знака на честь Першої конференції поневолених народів Східної Європи та Азії, який встановлено на території школи. Вчитель історії Антон Бабич провів екскурсію в шкільному музеї.

Конференція розпочалася з представлення її учасників. Їх привітали керівники області та району – заступник голови ОДА Світлана Богатирчук-Кривко та голова РДА Сергій Кондрачук , а також народні депутати України Олександр Дехтярчук (без підтримки якого конференція, за словами її організаторів, навряд чи відбулася б), Ігор Бричко та Олег Медуниця. Голова Меджлісу кримсько-татарського народу, народний депутат України Рефат Чубаров виголосив промову, яка, без перебільшення, була однією із центральних на конференції. Сердечно вітала учасників конференції директор школи, в приміщенні якої й відбувалися заходи, Ольга Поліщук.

Приємною несподіванкою для присутніх була участь у конференції Юрія Оленчука, внука провідного діяча ОУН Ростислава Волошина, учасника Першої конференції поневолених народів, який провадив її засідання та виступив із підсумковим словом. Виступ Юрія Оленчука також прозвучав наприкінці конференції та вразив її учасників глибинністю міркувань і мудрістю.

Під час першої частини пленарного засідання з доповідями та промовами виступали переважно науковці, дослідники українського національно-визвольного руху. Так, кандидат історичних наук, викладач НУ «Острозька академія» виголосив доповідь «Боротьба радянського режиму з українським національно-визвольним рухом на Здолбунівщині в 1944-50 роках». Доцент Міжнародного економіко-гуманітарного університету ім. академіка С.Дем'янчука, к.і.н., керівник науково-редакційної групи «Реабілітовані історією. Рівненська область» Андрій Жив'юк виступив із доповіддю «Представники різних народів – вояки УПА (за матеріалами УСБУ в Рівненській області)». Магістр історії НУ «Острозька академія» Ярослав Швед присвятив свій виступ темі «АБН у світовій геополітиці повоєнної доби», а доктор історичних наук, професор Рустем Жангожа – темі «УПА – як фактор утворення української політичної нації».

Промови другої частини засідання здебільшого стосувалися сучасних реалій. Так, професор НУ «Острозька академія» Володимир Трохимович присвятив свій виступ темі «Гібридна агресія проти України – свідчення кризи світової безпеки». Головний редактор газети «Нація і держава» та журналу АБН «Свобода Народів» Марія Базелюк висвітлила тему «Роль АБН в умовах російської агресії», голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь говорив про світоглядні позиції АБН і його лідерів, історик літератури, культуролог, волонтер Ольга Різниченко – про Всеукраїнський волонтерський рух – як відповідь на російську агресію.

Актуально прозвучав виступ співкоординатора Антипутінського інформаційного фронту Ельхана Нурієва на тему «Що таке громадська журналістика». Переконливі аргументи щодо актуальності створення єдиного фронту проти Москви, чия агресивна політика загрожує існуванню цивілізації, прозвучали у всіх названих і не згаданих тут виступах. Насамкінець науково-практична конференція ухвалила Відозву, цілком співзвучну з тією, яку 73 роки тому прийняли в Будеражі учасники Першої конференції поневолених народів.

Завершальний етап конференції – поїздка до святого для кожного українця місця – в Гурби, де чоти українські повстанців під керівництвом останнього Головнокомандувача УПА Василя Кука здобули перемогу над численними військами НКВС. Цікаву екскурсію по цих пам'ятних місцях провів директор Здолбунівського краєзнавчого музею Олег Тищенко. Учасники конференції відвідали Пантеон Слави Героїв Гурбенського бою, Гурбенський Свято-Воскресенський чоловічий монастир, музей-криївку, де відбулася щира розмова з Рефатом Чубаровим, про що її учасники розповідали із захопленням.

…Усі, хто побував у Будеражі, перебували в аурі його непідробного, непоказного, але справді чинного патріотизму, за що складають щиру подяку організаторам цієї історичної події – конференції, зокрема, Василеві Тимощуку, адміністрації та всьому педагогічному колективу Будеразької ЗОШ I–III ступенів – за ідеальні умови проведення конференції та перебування загалом, жіночому співочому колективу, який усіх зачарував преудовим виконанням українських пісень, працівникам музею, найкращим у світі кухарям – за смачний обід, усім-усім людям, які нами опікувалися, – за привітні слова, щирість, доброзичливість, одне слово – за волинську неповторність.

Прес-служба КУН

РОЛЬ АБН В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ. *МІСІЯ ТРИВАЄ*

Марія БАЗЕЛЮК

Нещодавно минуло 73 роки від Першої конференції поневолених народів, яка відбувалася тут, у Будеражі. А через три роки, в Мюнхені, на основі ухвалених на Конференції документів, постала геополітична організація Антибільшовицький Блок Народів (АБН). Минули десятиліття, та в новітній історії України політична концепція наших великих попередників звучить не менш актуально, особливо, з огляду на анексію Криму Росією та вторгнення її військ на територію Донбасу.

Як відомо з історії АБН, щоразу, коли в світі відбувалися потрясіння глобальних масштабів або назрівали катаклізми, які загрожували поневоленим народам трагічними наслідками і могли спричинити тотальне народовбивство, як то Геноцид-Голодомор або Голокост, АБН розробляв стратегію своєї діяльності відповідно до проблем епохи, до чітко окреслених цінностей «Свобода народам – свобода людині!» та мети – повалення імперії зла. У політичній концепції, розробленій 1943 року, зазначено передумови поступу тієї частини людства, в якої немає своїх держав, або які перебувають під владою тиранів. Отже, для цього необхідно «ліквідувати комуністичну систему, знищити російську імперію і на її звалищах побудувати незалежні держави поневолених народів у їхніх етнічних кордонах». Саме заради цього в умовах нацистської окупації, з великим ризиком для життя, було вирішено провести Конференцію поневолених народів. І саме перед її початком, неподалік від Будеража, відбувся бій, в якому з німцями билися і вояки УПА, й самі делегати конференції, а командував боєм майор-грузин. Через 15 років, секретар ЦК АБН грузинський князь Ніко Накашидзе нагадає, чому український Провід саме в такий час ініціював створення АБН: «Провід українського народу, свідомий того, що всі поневолені Москвою народи, згодом окуповані нацистськими військами, пов'язані спільною долею і мусять вести спільну боротьбу, вирішив створити з цими народами єдиний фронт боротьби за своє визволення».

Визвольна концепція АБН утверджувалася не лише словом, а й чином. Після Другої Світової війни в Європі, та й в США, панували нав'язані Москвою стереотипи про радянську армію-визволительку, про СССР, що врятував цілий світ від коричневої чуми і дарував свободу, мовляв, «я країни іншої не знаю, де людина вільно так живе». Тим часом, мільйони людей були запроторені в концтабори ГУЛАГу, мільйони селян знемагали на становищі рабів у колгоспах… Але Україна не скорилася! За її свободу боролася «армія без держави» – УПА, до початку 60-их років діяв український підпільний рух опору. Про все це мав знати світ! І АБН розбудовує свої структури по всьому світу, аби через них проводити, як би тепер сказали, ефективну інформаційну політику через міжнародні конференції, участь у панелях світових неурядових організацій, поширює правду про Україну через свої видання. Ярослав Стецько, який очолював АБН від початку його створення і до 1986 року, тобто сорок років, разом із Славою Стецько, яка відповідала за міжнародні контакти, відвідали десятки країн на всіх континентах, де знаходили прихильників української визвольної справи серед різних верств населення – від рядових ентузіастів аж до президентів. Звісно, в Європі до праці в АБН долучалися емігранти із совєтських республік, вже згаданий тут Накашидзе, відомий чеченський політемігрант Абдурахман Авторханов, литовські «лісові брати».

Саме ота стратегічна мета – інформаційна була дуже ефективна. В цьому ми мали можливість переконатися, відвідуючи зокрема новопосталі незалежні країни Кавказу. А ім'я пані Слави Стецько було в тих державах паролем довіри. Добре обізнаний з історією АБН перший президент Грузії Звіад Гамсахурдія, одержавши телефон пані Слави, щиро радів, що може мати з нею прямі контакти. В Баку знали, що в складі УПА воював загін «Азербайджан». Вірмени добре пам'ятали, як вони разом з українцями створювали Світову Лігу свободи, одним із ініціаторів якої був Ярослав Стецько. А Джохар Дудаєв, блискуче обізнаний з історією українського визвольного руху, запросив нас наступний, 1994-го року, Конгрес АБН провести в Грозному. На жаль, почалася війна. Та повернемося до історії АБН поза рідними землями.

Коли розвалився СССР, діяльність АБН потребувала нових підходів з урахуванням посткомуністичної епохи. 20-21 листопада 1992 року в Торонто відбувся Конгрес АБН, на якому з концептуальною доповіддю виступила Президент АБН Слава Стецько. Правду кажучи, в настроях делегатів панувала ейфорія, мовляв, большевизм уже спочив у бозі, тож треба оновити не тільки напрями роботи АБН, а й його назву. Так АБН перейменували на Асамблею Блоку Народів Європи та Азії за свободу та незалежність. А рівно через рік, перше після Конференції поневолених народів, зібрання АБН, приурочене 50-літтю цієї події, відбувалося на рідних землях – у Києві. Це була знаменита подія, в якій взяли участь близько 600 делегатів – «зелені брати» з Литви, білоруси, грузини, азербайджанці, татари, таджики, казахи, чеченці та інші народи. У своїх промовах вони розповіли про ситуацію в їхніх країнах про те, що большевизм, як форма імперіалізму, ніде не дівся, а лише причаївся.

Закінчення на 16-й стор.

СВОБОДА НАРОДАМ! СВОБОДА ЛЮДИНІ!

ГІБРИДНА АГРЕСІЯ ПРОТИ УКРАЇНИ – СВІДЧЕННЯ КРИЗИ СВІТОВОЇ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ

Володимир ТРОФИМОВИЧ,
доктор історичних наук, професор

Сьогоднішня наша реальність – анексований Крим, «гібридна війна» на Донбасі, запровадження країнами Заходу санкцій щодо агресора, істотне ускладнення міжнародного клімату. Існує чимало версій та аналітичних розвідок, чому це сталося, як могла спалахнути війна між, як казали, «братніми народами», що змусило керівний режим Росії кинути виклик світовому порядку XXI століття? Як країна-гарант територіальної цілісності нашої держави спромоглася порушити фундаментальні принципи міжнародного права та підписаних двосторонніх угод про мир і дружбу між нашими державами? Чому Росія – правонаступник Радянського Союзу за міжнародними зобов'язаннями, порушує Гельсінські угоди 1975 р., що закріпили принцип непорушності кордонів та територіальної цілісності країн?

Сьогодні ми чуємо різні причини: від психологічних до геополітичних. Одна з них вказує на якісь проблеми психічного характеру російського лідера. У зв'язку з цим пригадуються перші враження канцлера Німеччини А. Меркель від спілкування з В. Путіним. Психологічна версія була досить популярною на початковій стадії російської агресії щодо України і переважно торкалася кримських проблем, хоча й мала своє продовження і в пізніші часи. Однак відповідно до того, як ситуація навколо російсько-українських відносин загострювалася, а ескалація конфлікту набувала нових географічних обріїв, дедалі актуальнішою ставала ідеологічна версія, серцевиною якої є ідеологема «русского мира». Це програма реваншизму, адже в її основі претензії якщо не на пряме панування, то принаймні на домінування в рамках географії російської культури, мови, православної релігії чи й просто наявності громадян російського етнічного походження в сусідніх державах. Ця доктрина покликана легітимізувати право Росії виступати патроном щодо інших країн, якщо там є острови російської культури, послуговуються відповідною мовою, сповідують православ'я тощо. Оскільки Україна належить до країн, де є перелічені ознаки, то, очевидно, деяким російським ідеологам і політикам важко уявити територію «русского мира» без України, яку вони на імперський лад полюбляють називати «Малороссия».

Для того, аби увійти в цю проблему, почну з невеличкого екскурсу в історію. Безпекова система, система протистояння і взаємовпливів була сформована лідерами «Великої трійки» внаслідок розгрому нацистської Німеччини та мілітаристської Японії. Вона базувалася на прийнятому СРСР, США та Великобританією поділі ключових регіонів планети на сфери впливу та впроваджувала біполярне, тобто двополюсне, існування.

Крах комуністичних режимів в країнах Центрально-Східної Європи, розпад СРСР кардинально змінили геополітичну карту Європи та породили принципово нову розстановку сил на планеті, продемонструвавши при цьому, що для історії не притаманні раз і назавжди задані умови існування світової системи. Реалії «холодної війни» були замінені хиткою рівновагою постбіполярної планети з якісно новими викликами, відчуттями, загрозами й виразно конфліктогенним середовищем.

Нівелювання попередньої системи безпеки призвело до некерованого хаосу, до руйнації людських життів, економічного потенціалу, до катастрофи цивілізацій. І що найнебезпечніше, запровадило реалізацію небезпеки в наше повсякденне життя, реалізацію війни в стінах нашого, українського, дому. На порядок денний вийшов російський фактор впливу, який розпочав новий виток переділу світу. Зазначимо, що Росія вчасно скористалася ситуацією: з одного боку – послаблення європейського чинника безпеки, глибока залежність європейської інтеграції від сировинних російських ресурсів; з іншого – поступове відсторонення американського чинника від європейських процесів, закріпленого в державній стратегії США на найближчу перспективу, американський вузол нереалізованих геостратегічних інтересів в Африці та на Близькому Сході, в якому США, м'яко кажучи, застрягли.

Така конфігурація зміни геополітичної матриці надала змогу Російській Федерації використати шанс – увійти у відкрите вікно можливостей, що і зробила Росія стосовно України. Водночас використати технології ведення асиметричної війни, випробувати оновлену військову техніку, запровадити нову тактику військового протистояння. Зазначимо також, що на наших очах реалізовано саме асиметричну війну з неодноковими за потужністю силами України та Росії, війну «стратегічного партнера» Росії проти свого союзника України. Для Росії союз з Україною, хоч яким би його називали, був тимчасовим, тактичним для досягнення конкретної мети – втягування України в російську орбіту впливу, залежності, геостратегії. Росії потрібна не рівноправна держава Україна, а васал, щось подібне до білоруського сценарію, тобто сценарію союзної держави Росії – Білорусі.

Україна була потрібна Росії як трамплін до досягнення геостратегічних цілей – посилитися та розширитися, водночас і зміцніти, поглинувши територіальні, сировинні, людські багатства.

Сучасна «українська криза» стала апогеєм і уособленням рівня деградації світової системи безпеки. Хоча термін «українська криза» – хибна назва, оскільки конфлікт у та навколо нашої країни – комплексний і багаторівневий. Фактично, слід говорити не про один, а про три різних конфлікти: геополітичний (між Росією та Заходом), двосторонній (між Україною та Росією) і внутрішньоукраїнський конфлікти, які вибухнули одночасно на одній і тій же території. Попри те, що цей конфлікт поступово стає, як кажуть, «ще одним конфліктом», він справді є конфліктом унікальним, оскільки зовнішньої агресії та порушення територіальної цілісності зазнала країна, що отримала прямі безпекові гарантії від усіх країн – постійних членів РБ ООН. Мало того, він відбувається в рамках європейської системи безпеки, яка вважалася найстабільнішою регіональною архітектурою безпеки. Попри очевидну нездатність ОБСЄ та інших міжнародних організацій зупинити конфлікт, відновити мир і покарати агресора, ключові гравці – і РФ, і Захід – не демонструють бажання переглянути засади чинної європейської архітектури безпеки, зробити її ефективнішою і функціональнішою. Нарешті, маємо справу з асиметричним та гібридним конфліктом. Країна-агресор публічно відкидає свою участь у війні, а самі дії агресора включають і традиційні воєнні методи, у тому числі захоплення територій і їх офіційну анексію, і нетрадиційні новітні методи чинення агресії, зокрема в політичній, економічній, інформаційній сферах, тероризм тощо, що дозволяє вважати російську агресію проти України класичною гібридною агресією.

Створивши концепт «русского мира», московська верхівка зайнялася руйнацією світового порядку, свідчення чого ми побачили у дискредитації практично всіх інститутів міжнародної безпеки, ігноруванні угод, що були підвалинами для постбіполярного світу. Це – відкидання принципів Заключного акта, підписаного у Хельсінкі 35-ма державами; перегляд кордонів у Європі; відмова від Біловезької угоди лідерів України, РФ і Білорусі 1991 року, що розцінюється не інакше як відмова від визнання державних суверенітетів пострадянських країн; неприйняття розширення НАТО та ЄС на Схід; підбурювання радикальних проросійськи налаштованих партій у Центральній і Західній Європі, що виступають за зняття санкцій проти Росії; нейтралізація Вишеградської четвірки через утворення в ній групи проросійськи налаштованих країн; грубе порушення понад 3100 міжнародних договорів і конвенцій, Статуту ООН і Будапештського меморандуму 1994 року. Зокрема, майже всі міжнародні гарантії безпеки для України виявилися недієздатними в ситуації, коли агресором виступив один із гарантів – Росія.

Виникає питання: чи зможе Росія таким чином зруйнувати не просто європейську політичну єдність із окремих питань, а й саму європейську структуру в цілому? На нашу думку, коли не буде вжито контркроків, то цілком можливо, що так. Особливо, якщо Росія зможе й надалі реалізовувати свої операції, користуючись європейськими правами та свободами, заражаючи їх вірусом самодискредитації.

Виникає питання: чи зможе Росія таким чином зруйнувати не просто європейську політичну єдність із окремих питань, а й саму європейську структуру в цілому? На нашу думку, коли не буде вжито контркроків, то цілком можливо, що так. Особливо, якщо Росія зможе й надалі реалізовувати свої операції, користуючись європейськими правами та свободами, заражаючи їх вірусом самодискредитації.

Врешті-решт, і я хочу це підкреслити, незважаючи на зволікання Заходу з наданням Україні оборонної зброї, Російська Федерація отримає сусіда з сучасними досвідченими збройними силами, високо мотивованими на помсту московським «братам» за пролиту загарбниками кров українців, зруйнований Донбас, понівечені долі кількох мільйонів людей – Європа не знала злочинів загарбників проти людяності таких масштабів на нашій землі з часів гітлерівської окупації та сталінських репресій. І це повинні побачити та належним чином поцінувати у Брюсселі.

Хочу лише наголосити, що так званий «український конфлікт» – багатовимірний, спроба обмежити його одним виміром викривляє реальність, не сприяє врегулюванню, а лише дозволятиме на певний період його заморозити. Сталий мир можливий лише за умов перегляду глобальної та європейської архітектури безпеки, припинення протистояння РФ із Заходом та інтеграції Росії до європейських структур; врегулювання комплексу українсько-російських двосторонніх проблем, опрацювання і погодження взаємоприйнятної модальності співіснування України та РФ; проведення швидких системних внутрішніх реформ, які перетворять проект «Україна» у привабливий для усіх її громадян.

І тут хочу наголосити на одному, на мій погляд, вельми принциповому моменті, який часто недооцінюється у нас. Врегулювання внутрішніх проблем не може бути предметом зовнішнього диктату. Питання державного устрою, насамперед – Конституції, не можуть вирішуватися під час будь-яких переговорів, оскільки за таких умов Україна втрачає важливі риси своєї міжнародної правосуб'єктності. Міжнародна спільнота може сприяти українським реформам, надавати фінансову чи технічну допомогу, але не може замість українців визначати основоположні риси української державності. Фактично, основним висновком після трьох років російської агресії та конфлікту в країні є необхідність випрацювати і просувати свій власний системний план врегулювання і геополітичного протистояння, і двостороннього українсько-російського конфлікту. Будь-який інший план врегулювання конфлікту, вироблений у Москві, Берліні, Вашингтоні чи Брюсселі, виходитиме з чиїхось, однак не обов'язково з українських інтересів. Український план мирного врегулювання має базуватися на принципах збереження української державності у кордонах 1991 р. і відновлення повноцінного суверенітету; неприйнятності будь-якої міжнародної домовленості, досягнутої без участі України чи шляхом примусу, домовленості, яка порушує гідність та свободу українського народу, інноваційності, необхідності нестандартних моделей врегулювання; мирного врегулювання конфлікту на основі поваги до регіональних особливостей, мови тощо, максимального й рівного делегування повноважень регіонам, недопущенні дискримінації тих чи інших регіонів за будь-якою ознакою; поваги до гідності, цінностей, мотивації всіх сторін конфлікту – на всіх його рівнях, за винятком тих, хто сприяв і здійснив акти агресії та воєнні злочини; невідворотності покарання за підготовку та здійснення агресії, підтримку незаконних збройних формувань, воєнні та кримінальні злочини, злочини проти людяності тощо.

Як казав один із батьків сучасної конфліктології, американський математик російського походження А. Рапопорт, «ілюзія, нібито дедалі більші втрати другої сторони приведуть до нашої власної перемоги, є причиною того, що конфлікти затягуються на довгі роки, а конфліктуючі сторони, взаємно виснажуючи одна одну, в результаті програють обидві»…

Російську агресію на початку 2014 року ми зустріли без армії: хтось у тодішньому політичному керівництві щиро не вірив, що Росія нападе. А хтось, навпаки, щиро на те розраховував, і мало того – свідомо і наполегливо руйнував оборонну інфраструктуру України.

Сильна держава неможлива без сильної армії і я переконаний, що ми дуже добре засвоїли цей урок – більше жодних пацифістських ілюзій.

Отже, найголовнішим гарантом національної безпеки України є й будуть її збройні сили, що матимуть довіру народу, необхідний потенціал і зможуть самостійно або у взаємодії з арміями країн-партнерів дати адекватну відповідь будь-якому агресорові. Актуальність відомого вислову Ніколо Макіавелі: «Хто має хороше військо, знайде і хороших союзників» – не втрачена і сьогодні.

МОНІТОРИНГ СОВІСТІ

ВОЛОДИМИР КУБІЙОВИЧ НЕ МІГ ПРАЦЮВАТИ В УКРАЇНСЬКИХ АРХІВАХ,

А ГЕНАДІЙ ЄФІМЕНКО ТАКУ МОЖЛИВІСТЬ МАЄ...

Володимир СЕРГІЙЧУК,
доктор історичних наук

Останнім часом з середовища окремих українських істориків і демографів зродилася пропозиція припинити підрахунки жертв Голодомору 1932–1933 років і виробляти консолідовану позицію, бо, мовляв, відновити кампанію за міжнародне визнання Голодомору геноцидом постійними суперечками та неаргументованими оцінками втрат не можна. Тим паче, як заявив професор Станіслав Кульчицький на недавно зібраній ним і науковцями Інституту демографії і соціальних досліджень НАН України пресконференції в Укрінформі, через два роки нам треба звертатися до ООН з цього приводу.

Вихованець професора С. Кульчицького кандидат історичних наук Генадій Єфіменко, який також раптом заопікувався цією проблемою, вважає, що на сьогодні найбільш аргументованими є розрахунки наших демографів, які вказують на сукупну цифру 3,9 млн. прямих втрат та ще 0,6 млн. опосередкованих (ненароджених) за три роки. Ці розрахунки, наголошує він у своїй статті «Скільки ж нас загинуло? Причини та наслідки розмаїття оцінок кількості загиблих від Голодомору», враховують не лише максимальну кількість показників, а й недоліки та здобутки попередників.

А серед авторитетів української діаспори, додає він, «чим кваліфікованіший був автор підрахунків, тим менша називалася цифра. Приміром, авторитетний фахівець у сфері географії та статистики Володимир Кубійович називав 2-3 млн., а відомий український економіст Всеволод Голубничий зауважував, що кількість загиблих від Голодомору не могла бути більшою ніж 3 млн. При цьому фахівці спиралися на результати переписів 1926 та 1939 років, а також враховували, що окрім Голодомору на демографічну ситуацію впливали ще й інші фактори, насамперед розкуркулення з висилкою у північні регіони СРСР у 1930–1931 рр., репресії, депортації, зниження народжуваності тощо».

Але тут одразу ж виникає питання: чи міг той же Володимир Кубійович вивчати документи українських архівів, де відклалися свідчення про цю страшну трагедію нашого народу? Адже зрозуміло, що цей видатний учений користувався тільки даними з відкритих радянських публікацій, які з 1933 року були сфальсифіковними. Це Г. Єфіменко сьогодні має таку можливість – працювати в колишніх спецхранах, де відклалися первинні матеріали, ретельний аналіз яких дозволяє ставити питання про уточнення цифри втрат УСРР під час Голодомору 1932–1933 років.

На жаль, як свідчить його вищеназвана стаття, цією можливістю Г. Єфіменко не користується в повній мірі, оскільки продовжує стверджувати, скажімо, про те, що не відбувався «перепис сільського населення 1931 року». І це при тому, що в архівних фондах збереглися документи: інструкція Наркомату праці СРСР від 26 липня 1931 року сільрадам щодо «обліку сільської людності», ухвали на місцях про організацію даної роботи, поточне листування й зведені дані по районах станом на 2 грудня 1931 року. Саме вони й дали підставу Управлінню справами Раднаркому УСРР випустити згодом довідники, в яких одержані результати (з врахуванням спецконтингентів) означили станом на 1 січня 1932 року: 32,6 мільйона осіб.

І саме поява цього показника як базового (а не 28,9 мільйона за переписом 1926 року) для розрахунку втрат населення УСРР в 1932–1933 роках стала причиною того, що була скликана Міжнародна науково-практична конференція «Голодомор 1932–1933 років: втрати української нації», яка відбулася 4 жовтня 2016 році у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

Так, має рацію Г. Єфіменко, що в «конференції не взяв участь жоден науковець, який професійно вивчав тему, мав відповідні публікації у фахових виданнях та озвучував меншу цифру». Але ж вони були запрошені й спочатку обіцяли взяти участь у дискусії. Я, принаймні, знаю з електронного листування, що мали прийти демографи Олександр Гладун і Олег Воловина. До речі, тим, хто злякалися дискусії й не прийшли на цю конференцію, не личило характеризувати її в соцмережах у зневажливому тоні: мовляв, були там «два історики і два адвокати». Усіх вісім докторів історичних наук не буду перераховувати, але про «двох адвокатів» скажу: про доктора юридичних наук Володимира Василенка, який був свого часу суддею Європейського суду, і доктора юридичних наук Василя Костицького, голову Асоціації українських правників. Згадаю також суддю Федерального суду США Богдана Футея і доктора права Аскольда Лозинського (Нью-Йорк).

Ми ж з професором Василем Марочком прийшли на конференцію неприбулих до нас і виступили там. Чому ж мовчав тоді Г. Єфіменко, коли автор цих рядків наводив аргументи щодо координації спільних пошуків істориків і демографів, аби встановити істину на основі нових документів? Чому він жодним словом тоді не обмовився, коли йшлося про те, що облік сільського населення в 1931 році таки відбувався?

«Нічого не маємо проти корекції кількісних втрат як у сторону збільшення, так і в сторону зменшення, – пише Г. Єфіменко. – Однак це можливо лише у випадку введення до наукового обігу перевірених і невідомих раніше документів, тоді як запропоновані цього року аргументи не відповідають цим критеріям».

Тобто, Г. Єфіменко хоче сказати, що введена мною нинішнього року до наукового обігу доповідна начальника Управління народногосподарського обліку УРСР Рябічка на ім'я голови Ради народних комісарів УРСР Коротченка від 2 лютого 1939 року про те, що «всього за переписом 1939 року ми маємо 29,4 млн. осіб», а «контрольний обхід через три тижні виявив додатково по республіці лише 17553 незареєстрованих раніше громадян» – це не аргумент для перегляду встановленої демографами цифри втрат від Голодомору 1932–1933 років. Виходить, треба і далі користуватися повідомленням Держплану СРСР, що станом на 17 січня 1939 загальна кількість населення УРСР – 30.960.221 осіб?

Чому ж тоді Г. Єфіменко не спростував мою заяву на конференції про те, що офіційними даними перепису 1939 року демографи не можуть користуватися, оскільки він сфальсифікований по УРСР на півтора мільйона осіб?

Зрештою, чому Г. Єфіменко замовчує в своїй статті той факт, що за результатами їхньої конференції аргументи щодо встановлення кількості жертв у 7 мільйонів вирішено спеціально розглянути окремою групою науковців під егідою Українського інституту національної пам'яті?

Таким чином, поспішати з петиціями до ООН не будемо, а продовжуватимемо досліджувати колишні спецхрани, де й знайдеться істина.

Зрозуміло, така можливість є і в Г. Єфіменка.

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ГОЛОС

УКРАЇНСЬКИЙ ВИКЛИК

Днями нарешті відбулась очікувана ще з понеділка презентація чудового видання про Україну, її різноманітні за історією й культурою краї і міста «Український виклик. Відкриття європейської країни», написаної великим другом нашої країни – німецьким письменником Карлом Шльогелем. Книга «Український виклик», що побачила світ у видавництві «Дух і літера» за сприяння Представництва Фонду Конрада Аденаура в Україні, – це насамперед жест глибокої солідарності письменника, провідного європейського інтелектуала, з новою Україною після Майдану.

Книга складається з низки нарисів, кожен з яких розповідає про зустріч автора з одним із ключових українських міст: Києвом, Одесою, Ялтою. Харковом, Дніпром, Донецьком, Черніввцями, Львовом… Це свого роду прогулянка згаданими містами, під час якої автор розкриває, в першу чергу для європейців, різні пласти життя міста: його історію, ландшафт, топоніміку, імена видатних особистостей… В різноманітності регіонів України історик бачить не слабкість, а силу, яка зробить її передовою країною європейського континенту. У нарисах простежується смислова єдність, яку Шльогель називає прагненням «збагнути нечуване багатство цієї Європи в мініатюрі», якою він бачить нашу країну. Книга народилася із бажання автора допомогти Україні і українцям повернутися на ментальну мапу Європи після століть розлуки… Європейський інтелектуал розглядає Україну, як європейський регіон, який сьогодні страждає від військової та інформаційно-ідеологічної агресії, і саме через це Україна потребує, як ніколи, уваги і солідарності в протистоянні тоталітаризму і імперському реваншизму! Спочатку Помаранчева революція, а згодом ще уже Революція Гідності вивели Україну з тіні російської та радянської імперій й позначили її у свідомості європейців, як окрему від російської націю і державу.

Поштовхом до написання цієї книги став шок від російської агресії, здійснений проти України спочатку в Криму, а згодом на Донбасі. Підлий напад і затяжна дестабілізація України вразили автора не тільки як історика, а й як людину, яка виступала за порозуміння між німцями та росіянами. В результаті, після анексії Криму, Шльогель відмовився прийняти медаль Пушкіна, якою президент Росії нагороджує за особливі заслуги в пропагуванні російської культури! І нинішнє військово-ідеологічне протистояння між Україною та Росією історик розглядає як остаточна розлука з імперією, прощання з Росією та її історичними міфами. На думку провідного європейського інтелектуала, Київ перетворюється на форпост чи навіть маяк європейської цивілізації, на який накочується, наче морська хвиля, дикість зі сходу, розбиваючись об нього. І що без усвідомлення кожним європейцем нових цивілізаційних меж Європи з Україною включно, сучасність для нього постає реальною загрозою для нормального існування всього європейського континенту. Ключову роль тут відіграють саме Київ і Україна. Україна зробила свій вибір: вона має намір іти власним шляхом і захищати обраний нею спосіб життя, мужньо опираючись російській агресії. Адже Майдан піднявся під знаком не лише жовто-блакитного прапора України, але й синього із золотими зірками прапора об'єднаної Європи!

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

***P.S.** За зізнанням Карла Шльогеля, він працює зараз, з огляду на наближення 2017 року (100-річчя революцій в Росії), над книгою про історичну долю російсько-радянської імперії, історичний час якої добігає кінця…*

На світлині: Карл ШЛЬОГЕЛЬ (зліва) презентує свою книгу в Українському Домі (справа – директор видавництва «Дух і літера» – Констянтин СІГОВ)

ВОЛОНТЕРСТВО

У ДЕНЬ ПРАВ ЛЮДИНИ

У День прав людини, який відзначається 10 грудня, Міжнародне громадське об'єднання «Соловецьке Братство», яке очолює Голова КРК Української партії Георгій Лук'янчук, святкувало другу річницю свого заснування.

Активісти цієї відомої своєю патріотичною громадською діяльністю організації, участь в якій беруть громадські і політичні діячі, науковці та журналісти, вирішили відзначити цю дату волонтерською акцією для бійців фронту. Так, волонтери із Соловецького братства і журналісти з «ГОЛОСУ УКРАЇНИ», «Нації і держави», «Слова Просвіти», «Українського слова», «Культури і Життя» підготували та передали бійцям на передову власноруч пошиті 50 прапорів (поїдуть у Авдіївську промзону, на шахту Бутівку, під Маріуполь), зібрали посилки із смаколиками (шоколад, цукерки, шпроти, домашні пиріжки, печиво, лимони, сир і т.д.) для наших захисників, а також дитячі подарунки від Святого Миколая для дітей з притулку у Лисичанську, які втратили батьків під час бойових дій. Ось такі помічники-доброчинці у св. Миколая.

Наш. кор.

ПРАВДА КЛИЧЕ

І ЗМІНИТЬСЯ СПІЛЬНИЙ БІЛЬ – НА РАДІСТЬ СПІЛЬНОЇ НАДІЇ

Андрій Зелінський – священик Української Греко-Католицької Церкви, член чернечого згромадження «Товариство Ісуса», військовий капелан, член Ініціативної групи Української Академії Лідерства. Філософську освіту здобував у Коледжі Святого Василія, Стамфорд, США, богословську – в Папському Григоріанському університеті в Римі, Італія, політологічну – в Національному університеті «Києво-Могилянська Академія».

Основні сфери наукових інтересів та напрямки пасторальної діяльності: християнська духовність у контексті сучасної культури, ідеологія національної безпеки та забезпечення духовних потреб військовослужбовців. Викладач Київської Трьохсвятительської духовної семінарії УГКЦ та автор книги «Соняхи» (2015). З червня 2014 року бере активну участь у наданні духовної підтримки українським військовим у зоні АТО, здійснюючи своє служіння у підрозділах ЗСУ під Слов'янськом, Краматорськом, Старогнатівкою та у Пісках, Дебальцевому, Широкіному Донецької області.

15 жовтня 2016 року в Чернівцях, в Костьолі Найсвятішого Серця Ісуса, відбулась зустріч з о. Андрієм Зелінським. Костьол ще не відреставровано повністю, відбуваються ремонтні роботи. Маємо надію, що цей Храм Божий буде відновлено в найближчий час.

Військовий капелан приїхав до нас з Києва на запрошення Лариси Ключевської – громадської активістки, парафіянки греко-католицької Церкви Успіння Пресвятої Богородиці. Отець Андрій презентував у нас дві свої книги: «Соняхи» (2015 р.) та «На ріках Вавилонських» (2016 р.).

Першу книгу «Соняхи» написав для нас автор, який постійно здійснює своє служіння в зоні АТО, стоїть пліч-о-пліч з тими, про кого пише, підтримує їх і проводжає в останню путь. Вона – про друзів і для друзів, а тому написана з любов'ю та щирою вдячністю. Тут зібрані тексти про глибоке і про глибоко людське, про духовний вимір людського досвіду війни та про справжню любов, здатну перемінити людину на сонце, а наш спільний біль – на радість спільної надії. Адже хлопці, про яких ідеться, – молоді офіцери Збройних Сил України, – втілення відданої та жертовної служби своєму народу, щирої, щедрої та до кінця вірної любові.

«Відтак книжка водночас є даниною світлій пам'яті тим, хто в час, коли Україну підступно підштовхнули у жорстокий безлад кровопролиття, і рідну Землю огорнула непроглядна темрява, вони запалили соняхами на полях української журби», – пише автор.

У виданні використано малюнки сержанта Максима Тенгрисова та світлину старшого лейтенанта Олексія Халабуди.

«Найкращим у світі захисникам найкращої у світі Вітчизни, моїм друзям і бойовим побратимам, офіцерам Збройних сил України з вдячністю за роки дружби», – зазначає автор. Отець Андрій говорить, що дана збірка є даниною пам'яті – надзвичайно щирою і дуже відвертою усім, хто пройшов крізь його життя і назавжди залишився сторожем вічності на якомусь із полів українського Сходу.

У своєму виступі автор розповів присутнім, що як соняхи, повертають свої голівки за сонечком, так і людина повинна прагнути, хотіти навернутись до чогось світлого, теплого, доброго. Бо це завжди можливо зробити при бажанні. Книга проілюстрована багатьма соняхами – обгорілими, обпаленими на Сході України.

Вони родом із Землі, де відбуваються криваві події війни російського окупанта – загарбника. Того страшного, підлого ворога, який увірвався диким звіром у домівки, у життя людей Донецька, Луганська. І безжалісно знищує все живе на своєму шляху. Руйнуються будівлі, гинуть люди…

Соняхи згорілі, мов обгорьовані люди – покалічені, знесилені. Та на зміну їм, вірмо в це, неодмінно виростуть нові, чисті, світлі, які будуть знову цвісти під теплими сонячними промінчиками рідної Землі, під блакитним, уже чистим небом. І не буде тих страшних градів, гармат. Всі зможуть милуватись безкрайнім соняшниковим полем. А ми будемо говорити, що це моя мила серцю Україна, рідна. сторона.

В книзі «Соняхи» зібрано світлини воїнів, хлопців, наших героїв, які загинули на сході України. Коли ми дивилися слайди з встановленого в Костьолі екрану, то неможливо було дивитись спокійно.

По щоках текли гарячі сльози, бо про наших ще зовсім юних, молодих хлопців вже говорили в минулому часі. Вони, на жаль, загинули. Загинули за всіх нас, захищаючи рідну Землю. Це був цвіт нації, кращі з кращих.. Це наші герої. Недожили…, недолюбили…

На їхніх обличчях ще сяяли милі, такі теплі посмішки. Вони, як і ми, мабуть, радісно зустрічали ранок, сповнені надій, що день новий буде кращий, як вчорашній. Вони про патріотизм не говорили, вони його показували у справах служіння Вітчизні. Наші герої мирились зі всіма негараздами господарського, економічного, іншого плану. В них не було на це часу. Вони йшли на все, керуючись найвищим духом патріотизму – відбити нападника зі своєї Землі.

Ці хлопці не повернулись з поля бою. Але ми знаємо, що вони – наші світлі, чисті, білі янголи, які дивляться на нас з потойбічного світу.

Друга книга отця Андрія Зелінського «На ріках вавилонських… кілька думок про повернення». В ній розповідається про історії окремих людей, яким є завжди до кого повернутись. До Бога, в першу чергу і до себе самого, аби не бути втраченим. Автор видання – священник, військовий капелан, богослов, політолог, науковець пише, що минуле – неминуче, хочемо ми того чи ні. Особливий наголос отець Андрій ставить на любов. Бо любов – це дар життя. Коли людина любить, вона справжня, вона – людина. Адже Бог – є любов. Любов до ближнього. Любов до своєї Батьківщини. Любити – значить дарувати себе іншим, утвердитись в житті інших. Особливо в чужині губиться слід людського, бо там важко віднайти себе.

«Будьмо у справжньому світі, де так легко відчувається Божа присутність. Вона у теплих рідних словах, у ніжному подиху батьківської любові. Саме тут твориться наша Батьківщина – Земля, звідкіль усі ми родом», – пише автор.

Автор підкреслює, що війна – від чиєїсь самотності. Тільки любов здатна на перемогу! Нам є куди повертатись!

Він вірить, що сьогоднішньому подвигу українського солдата судилось стати міцною основою для нової, єдиної України. Також він говорить, що бувають капелани-пастері, капелани-батьки, капелани-друзі. Я щиро вдячний Богові за те, що дозволив мені стати для багатьох братом…

Отець Андрій Зелінський нагороджений орденом «Народний Герой України» в червні 2015 року.

Надзвичайно цікаво було слухати нашого гостя. Його обидві книги мають глибоко філософський зміст. Є дуже повчальними для всіх нас.

Ми щиро вдячні чудовій людині – отцеві Андрію Зелінському за його величезну працю в зоні АТО.

Дякуємо Господові, що Бог благословляє його на таку важливу і потрібну працю туди, на поля боїв. Бо там так потрібна нашим воїнам Господня Молитва, Благословення священика, його сповідь, Святе Причастя, аби повернулись наші хлопці живими, здоровими до своїх родин, на рідну Землю. А ми тут будемо допомагати їм чим зможемо, аби ця безглузда війна, розпочата російським загарбником, якнайшвидше закінчилась.

Честь і шана, доземний уклін отцеві Андрію Зелінському за його величезну любов до Бога, до рідної Землі та всіх нас.

Слава Україні! Героям слава!

Марія КИСИЛЬОВА

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕАТР

Володимир ПЕТРАНЮК:

«УКРАЇНА Є БЛОКПОСТОМ МІЖ ВАРВАРАМИ І ЄВРОПОЮ»

Нещодавно, у приміщенні Європейського культурного центру (колишній кінотеатр «Краків») відбувся показ вистави «Блокпост Україна» театру української традиції «Дзеркало». Ця вистава присвячена українським воякам, які мужньо боронять Українську Державу на східних кордонах та приурочена до третьої річниці Революції Гідності.

«Я не наважувався писати про події на Донбасі, боявся братися за перо, бо не воював в АТО. Та прочитавши поезію Бориса Гуменюка, був шокований. Це саме те, що я шукав: тут є кров, вибухи, кулі. Ми почали з поезії робити спектакль. У результаті вийшла вистава «Блокпост Україна». Блокпост став символом нашої боротьби. Це символ того, що ми перебуваємо на рубіконі. Вже багато століть поспіль Україна є отим блокпостом між варварами і Європою», – розповів художній керівник, головний натхненник театру української традиції «Дзеркало» та Голова Дніпровської районної організації Конгресу Українських Націоналістів в м. Києві Володимир Петранюк, який, власне, написав і поставив виставу «Блокпост Україна», зігравши в ній одну з ролей.

Як зазначив поет і письменник, воїн-доброволець і герой АТО Борис Гуменюк, який відкрив вечір, присвячений третій річниці Революції Гідності, спочатку була поставлена вистава, а потім вже він завершив укладання цілої книги під назвою «Блокпост». Спочатку написав лише невелику книжечку «Вірші з війни», та саме поезії з неї і надихнули друга Володимира на постановку вистави, яка є справжнім посланням до кожного небайдужого серця, до кожного, кому болить війна і доля України.

П'єса «Блокпост Україна» розповідає і про крик душі матері, яка не хоче відпускати сина на фронт, і про дівчат, які чекають на своїх захисників, і про самих вояків, котрі, хоч як би не було добре вдома, усвідомлюють, що крім них – ніхто не захистить рідну землю.

Наше життя як рушник – вишите червоними і чорними нитками. «Червоне – то любов, а чорне – то журба». Цим рушником, як стежкою, іде зараз Україна, цим рушником огорнуті долі героїв вистави «Блокпост Україна». Ніби на березі ріки, що віддаляє цей світ від того, життя від смерті, зібралися під старою шовковицею хлопці-вояки. Грім градів кличе їх на фронт, а українські чорнобриві дівчата в купальських віночках охоплюють їх полум'ям любові. Червоне і чорне. Схід і Захід. Вони дивляться один одному в очі з двох сторін фронту крізь оптичні прицили своїх гвинтівок. І раптом серед ненависті і полум'я боєць бачить, що той ворог – такий самий як він, ніби відбиток у дзеркалі, подібний до нього. Закляті вороги сходяться на нейтральній землі і, спілкуючись про любов і смерть, футбол і пиво, раптом розуміють абсурдність війни. Але наступного дня «…Знову стріляємо! Завтра знову

чуємо якісь крики! Може, це кричать поранені? Може, то живі кричать над тілами загиблих?. Може, це твій земляк з того боку запитує: «Який рахунок матчу «Шахтар» – «Карпати»? Це той випадок, коли найкращий рахунок сьогодні нульова нічия…»

І єдиний свідок – стара шовковиця, як лялька-мотанка, як Покрова Богородиці летить над світом материнським вишиваним рушником.

Чи не найдраматичніша сцена і емоційна вершина п'єси – перевдягання матір'ю загиблого сина-воїна з камуфляжної форми у вишиванку.

Проникнива гра акторів, вдало підібрані декорації, «Пливе кача» і «Мелодія» Мирослава Скорика у якості музичного супроводу, відеоряд із документальних кадрів бойових дій, наскрізні образи-символи – рушник і текст «Заповіту» Бориса Гуменюка – все це гармонійно поєдналось у виставі «Блокпост Україна» і не залишає байдужим жодного

Вистава-пісня, вистава-молитва театру української традиції «Дзеркало» є видовищем, яке захоплює несамовитою акторською енергією, що безперечно викликає зворотній зв'язок із залом, і гасло, яке народжується в глядацьких грудях – «Слава Україні! Героям Слава!»

Прес-служба КУН

АКТУАЛЬНО

МІНКУЛЬТ:
як покращити вітчизняну культуру?

Під таким лейтмотивом пройшла прес-конференція в Українському кризовому медіа-центрі. В ній взяли участь: Тамара Мазур, заступник міністра культури України, Павло Білаш, начальник управління сценічного і візуального мистецтва, Лариса Петасюк, начальник управління правового забезпечення Мінкульту.

На сьогодні Міністерством культури проведено близько 25 конкурсів за новою процедурою: закон про конкурсні процедури набув чинності на початку лютого 2016 року. У Міністерстві вже декілька місяців тому почали аналізувати проблеми, які виникали, і вже напрацювали певні пропозиції, а зараз очікують пропозиції від громадськості із вдосконалення нині діючих конкурсних процедур. Міністерство культури України закликає професійну громадськість надсилати свої пропозиції щодо вдосконалення конкурсної процедури на посади керівників державних закладів культури для запобігання проблемам, що виникли під час проведення перших конкурсів. Представники Міністерства культури наголосили, що покращення якості керівників закладів культури безпосередньо залежить від участі у цьому процесі професійної громадськості.

Одне із дискусійних питань – як визначити, які громадські організації мають право долучатися до формування конкурсної комісії. У Міністерстві зіткнулися із проблемою, коли професійна громадськість є пасивною, а активність проявляє та, яка зацікавлена у «конкретному результаті» на замовлення старих керівників установ культури. І громадянське суспільство могло б проявити тут свою активність і забезпечити прийняття правильного, прозорого, а не «підкилимного» рішення. Із близько 80 конкурсів у багатьох із них «зацікавлені сторонні» намагалися забезпечити собі ці додаткові три голоси через «дружні» громадські організації. Законодавець має ліквідувати цю «шпарину» для маніпуляцій, і Міністерство культури має звернутися до Комітету ВР з питань культури і духовності з проханням детальніше роз'яснити цю норму.

Ще однією складністю процедур є проблема: як забезпечити реально добровільний і чесний вибір представників комісії від трудового колективу? Адже люди в зв'язку з високим рівнем безробіття остерігаються обирати кандидатів, нелояльних до діючого керівника, побоюючись звільнення і дискримінації. Міністерство хоче запропонувати встановити таємне голосування для обрання цих трьох членів, щоб виявити реальне волевиявлення членів трудового колективу закладів.

Також було запропонувано встановити чіткішу структуру презентації кандидата, тому що зараз вимоги дуже узагальнені і під час конкурсу справді більше оцінювали виступ, аніж програми кандидатів. Програми, які презентував кандидат, є невід'ємною частиною контракту і орган управління зобов'язаний моніторити стан їхнього виконання. Через рік у Міністерстві мають намір підбити перші підсумки конкурсів і побачити, чи реалістичними були ці програми. Надалі будь-хто, хто йтиме на конкурс, має розуміти, що програма має бути максимально реалістичною, а члени комісії зрозуміють, що треба оцінювати реальну програму, а не кандидата і його красномовство.

Під час обговорення присутні запропонували обмежити вік кандидатів (як це встановлено для держслужбовців) і встановлювати граничний термін перебування на посаді (не більше двох термінів підряд). Це пов'язано з тим, що у багатьох колективах і закладах культури за мовчазною згодою держави і суспільства керівниками «довічно» залишаються ще ті, хто був призначений у радянські часи і які нездатні вже змінити свій стиль управління, згідно з вимогами швидкоплинного часу. Загартовані на ниві комуністично-номенклатурної роботи, вони мають «величезний досвід» як обходити вимоги закону на свою користь. Тому цілком невипадково близькі один одному люди, об'єднані давніми комуністично-номенклатурними зв'язками, потрапляють і у «представники» від громадських організацій і в «представники» від Мінкульту у комісії для досягнення «запланованого результату» при голосуванні. Корупційні зв'язки – це закономірне явище для людей, які десятиліттями беззмінно працюють у дотичних сферах, тому ці люди ні в якому разі не можуть бути незалежними експертами один для одного. Тому без кардинальних змін і у самому законі, і в правилах процедури проведення конкурсів реалізація цього закону не дасть результату, на який розраховував законотворець…

І щоб дати позитивну відповідь на винесене в заголовок питання, Міністерство культури разом із законодавцями має зрозуміти, що гуманітарну політику України у XXI столітті не повинні визначати представники колишньої комуністичної номенклатури. Очільниками музеїв повинні стати нові, прогресивні особистості, котрі здатні реформувати музейний (і не тільки) простір України. На місця старих радянських чиновників мусять прийти найдостойніші фахівці, які будуть розглядати музеї України не як свою власність і «годівницю», а як інтелектуальні центри XXI століття.

Іван ПРАВДИВИЙ

ПРАВДА КЛИЧЕ!

ЩЕМЛИВА ГРАФІКА З ПІДВАЛІВ ДОНЕЦЬКОГО «НКВД»

У Національному музеї історії України відкрилась виставка «Діра. Серпень чотирнадцятого… Досвід ненасильницького культурного спротиву», яку складають роботи художника Сергія Захарова, що були використані ним у графічному романі «Діра».

Влітку 2014 року на вулицях Донецька, захопленого окупантами, почали з'являтися роботи в стилі стріт-арт, на яких їх автори висміювали нову владу та її поплічників. Про карикатурні графіті-постаті, створені художниками з арт-групи «Мурзилка», заговорила вся Україна. Суспільний резонанс був настільки великим, що за полювання на невідомих творців взялися професіонали з російських спецслужб. На жаль, їм вдалося захопити художника Сергія Захарова – творця зухвалих графіті. Полон, тортури, інсценізація розстрілу…

Перебуваючи у неволі, Сергій дав собі обіцянку – якщо залишиться живим, то намалює все, що пережив. І він дотримався цієї обіцянки. Тепер його безцінні твори – докази можуть оглянути всі відвідувачі Національного музею історії, щоб побачити наочно всі «принади» «русскава міра»… Роботи, представлені на виставці, є унікальними свідченнями того, що відбувається в тюрмах, в камерах тортур, підвалах окупованого Донецька. Там не бувають фотографи і телеоператори. Фіксація того, що відбувається в цих місцях, можлива лише в пам'яті тих, хто туди потрапляє. І лише художник може перенести кадри з фотоплівки своєї пам'яті на папір… Донбас сьогодні – це діра на тілі України, яка поступово, з плином часу, перетворюється на глушину, де немає місця гуманізму…

Автор текстів роману Сергій МАЗУРКЕВИЧ, директор Музею Тетяна СОСНОВСЬКА та художник Сергій ЗАХАРОВ під час презентації

На виставці за мотивами книги «Діра» представлені роботи, що склали основу видання. Вони переносять нас у важке літо 2014 року, в окупований Донецьк, місто, в якому залишилося лише два кольори – чорний і білий. Занурення в ту реальність може стати для багатьох травматичним, проте саме такою є наша історія сьогодення, те, з чим ми жили останнім часом і з чим мусимо жити далі… Це те, про що завжди потрібно буде пам'ятати, щоб завадити його можливому повторенню у майбутньому.

Виставка складається з логічно-послідовного ряду вражаючих розділів:

1. «Рідне місто»
2. «Путін, пріді»
3. «Визволителі»
4. «Арт-група «Мурзилка»
5. «Арешт»
6. «Ізбушка»
7. «Побиття, тортури»
8. «Нова тюрма»
9. «Інсценування розстрілу»
10. «На підвалі»
11. «Свобода»

На окремих столах розміщені графічні малюнки, які ввійдуть вже до другої книги унікального вітчизняного художника і яка стане логічним продовженням графічних історій, про які Сергій Захаров розповів у першій «Дірі»… Графічний роман Захарова «Діра» є за своєю суттю мистецьким вироком донечанина так званим «ДНР» і «ЛНР».

У відкритті заходу взяли участь: художник Сергій Захаров, автор тексту графічного роману Сергій Мазуркевич, директор Музею Тетяна Сосновська, автор ідеї виставки Володимир Кольбенко та куратор виставки Оксана Тараненко. Доречі: під час презентації пані Тетяна Сосновська зробила художнику з Донецька пропозицію, від якої неможливо було відмовитись, – зробити, як художнику-дизайнеру, нову експозицію XXI століття, яка розміщуватиметься на третьому поверсі Національного музею історії України.

Іван ПРАВДИВИЙ

СКАРБИ НАРОДУ

КОЗАЦЬКІ ПІСНІ ВЖЕ В СПИСКУ ЮНЕСКО

Козацькі пісні Дніпропетровської області включили до Списку всесвітньої нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО, що потребують охорони. Відповідне рішення ухвалив нещодавно в Аддис-Абебі (Ефіопія) Міжурядовий комітет з охорони нематеріальної культурної спадщини. Як зустріли новину на Дніпропетровщині й чого очікують від надання «охоронного статусу»?

Степовий або козацький спів не сплутаєш із жодним іншим. Розлогий, розкладений щонайменше на вісім голосів, без музичного супроводу, з прерогативою для чоловічих партій. Ця манера виконання народної пісні збереглась на Дніпропетровщині, у селах та містечках, які колись були козацькими слободами.

Народні співочі гурти знають і виконують по кілька сотень маловідомих або зовсім невідомих пісень. Дослідники кажуть: хоча ці пісні співають зараз переважно жінки, традиції чоловічого співу, притаманного запорожцям, присутні.

«МОЛОДІ НЕ ХОЧУТЬ СПІВАТИ»

В ЮНЕСКО відзначили три ансамблі, які співають традиційні козацькі пісні – «Криниця», «Богуславочка» і «Первоцвіт». Марія Заугольна – учасниця фольклорно-етнографічного ансамблю «Криниця» з містечка Підгороднього, що біля Дніпра. У колективі – понад чверть століття. Ансамбль, що тримається винятково на ентузіазмі літніх жінок, – постійний учасник етнофестивалів в Україні й за кордоном, але вдома практично невідомий. Народний спів, каже співачка Марія, поступово вмирає: молодь ним не цікавиться, чиновники не підтримують.

«Ми росли – ці пісні звучали. Тоді гульня яка була в Підгородньому: виряджають хлопця в армію – збираються і три, і п'ять вулиць. Вранці йдемо, проводжаємо, плачемо й співаємо. І зараз, коли кажуть: «та то старі щось собі там „мелять"», стає дуже боляче. Молоді не хочуть співати. Ми набирали діток, щоб вчити співу, то вони не схотіли.

Бо співати народну пісню треба спокійно, скромно, красиво одягнувшись, не виставляючи на показ, що треба і що не треба. Отак я відверто вам про це кажу», – говорить учасниця фольклорного колективу.

До амбітної мети – внесення козацьких пісень краю до охоронного списку ЮНЕСКО – на Дніпропетровщині йшли кілька років. 2014-го в області розпочали формування номінаційного досьє для отримання статусу. Дослідники фольклору об'їздили десятки сіл, працювали з десятками народних співочих гуртів краю, записували від них пісні, розпитували про манеру виконання, поповнювали фото– й відео архів. Поспішали, адже розуміли: вже зараз більшості виконавців – за 80 років. Якщо їхні пісні в оригінальній манері виконання не зафіксувати зараз, за кілька років вони можуть бути втрачені. У сільських клубах, при яких зазвичай діють народні колективи, немає ні звукозаписувальної апаратури, ані власного транспорту, щоб відвезти літніх жінок до міста на концерт чи до студії.

«НЕ КОЖНА ЛЮДИНА ЗМОЖЕ ТАК СПІВАТИ, НАВІТЬ ФІЗІОЛОГІЧНО – МИ ЦЮ ЗДАТНІСТЬ ВТРАЧАЄМО»

Музикознавець Вікторія Карпович, яка брала участь у формуванні досьє для ЮНЕСКО, зазначає: документ включає і план заходів, розписаних практично помісячно, для збереження й відродження козацької пісні краю.

«Зроблений план заходів, сформульований, розписаний поетапно, він розрахований на не один рік, це 5–7 років. Це чіткий документ, там велика кількість заходів. Це і записи, і студійні записи, й передачі, а головне – це експедиційна робота, ми повинні далі вивчати. У нас наскільки мало залишилось цих пісень, що ми повинні їх всі зафіксувати. Ми повинні повернути виконавцям любов до цієї дуже непростої манери співу, багатоголосого розспіву. Там також записано – відродити традицію, коли співає велика кількість людей, коли вона поєднується в звуці. Це фестивалі, це семінари, це майстер-класи… Я думаю, все це буде… Все ж таки козацька пісня – це довга пісня. Ми записували жінку з Межівського району, їй було 94 роки, вона пригадувала козацькі пісні, в яких 18–22 куплети. Зараз вже це рідкість, жодна людина, до якої ми приїздили, вже не наспіває такого обсягу. Зараз народна пісня тяжіє до зменшення в обсязі. І я вже не кажу про те, що розспівна манера – це довга манера дихання, це складна манера, не кожна людина зможе так співати, навіть фізіологічно – ми цю здатність втрачаємо», – сказала Вікторія Карпович.

ІЗ ПЕТРИКІВСЬКИМ РОЗПИСОМ «ЯКІСНОГО ПЕРЕТВОРЕННЯ НЕ ВІДБУЛОСЯ»

Що дасть козацьким пісням Придніпров'я охоронний статус від ЮНЕСКО? Дещо скептично до події поставились у Петриківці: декоративне малярство цього селища три роки тому також отримало статус всесвітньої культурної спадщини міжнародної організації, однак суттєво на розвиток мистецтва це не вплинуло, вважає арт-менеджер, засновник проекту petrykivka.dp.ua, студент Львівської академії мистецтв Ігор Лісний.

«Статус цей дуже важливий і вказує на проблему, що така є, і що вона має важливість не тільки для України, але і для світу. Але це, в першу чергу, важливо для нас самих. Ми маємо звернути на це увагу, і ЮНЕСКО про це говорить у такий спосіб. Адже, що «петриківка», що козацькі пісні перебувають відносно у стані занепаду. За ті роки, що «петриківка» має статус ЮНЕСКО, відбулося багато всього, але якісного перетворення не сталось. Можливо це пов'язано з тією ситуацією, що зараз є в Україні, але «петриківкою» ніхто серйозно не зайнявся. Вона собі як була таким примітивним мистецтвом з кітчевими сувенірами, так ним і залишається. Деякі проекти з розписом можна назвати цікавими, – пропозиція зробити «петриківку» символом «Євробачення», вона була дуже позитивно сприйнята, безкоштовний календар із розписом, наприклад. Але це приватні ініціативи. Тому можна сказати, що у нас все тримається на волонтерах», – зазначив у коментарі Радіо Свобода Ігор Лісний.

«ОБОВ'ЯЗОК ДЕРЖАВИ – ФІНАНСОВО ПІДТРИМУВАТИ»

Дніпровський політолог Андрій Золотарьов зазначає: отримання статусу тепер накладає на державу певні зобов'язання – зберігати козацькі пісні й вкладати в це немалі кошти. На його думку, рішення ЮНЕСКО допоможе Україні покращити свій імідж у світі, головне – не політизувати подію.

«Країна повинна мати те, що її ідентифікує, те, що створює її власне, неповторне обличчя. Звісно, крок у цьому напрямку правильний і його треба вітати. В Україні недостатньо таких символів, тому для пересічного європейця вона маловідома. Але треба, щоб ці речі не політизувались. З культурологічними речами не можна гратись в політику. На жаль, я дивлюсь, як сприйняли у Фейсбуці: замість того, щоб спільно радіти, точаться політичні дискусії, починають зводити політичні рахунки… Безумовно, це зобов'яже державу підтримувати цю спадщину, покладе на державу обов'язок фінансово підтримувати збереження пісень», – сказав у коментарі Радіо Свобода політолог.

Окрім козацьких пісень Дніпропетровщини та петриківського розпису, в Україні є ще нематеріальний культурний спадок, що потребує захисту. До національного переліку включені ще Опішнянська кераміка, Косівська мальована кераміка, Кролевецькі ткані рушники та культура хліба.

Радіо Свобода

ДІТИ ТВОЇ, УКРАЇНО

У ПРОМЕНЯХ ДУХОВНОЇ ПОЕЗІЇ

Лідія КУПЧИК,
голова Львівського міського осередку
Всеукраїнської Ліги Українських Жінок

Нещодавно, похмурого й дощового недільного дня, у Львівському Палаці мистецтв відбулося напрочуд світле й радісне дійство. Ліга Українських Жінок провела творчий вечір Галини Бреславської під гаслом «Прославлю Бога у своєму серці».

Галина Бреславська – це надзвичайна особистість: вчителька й мати, поетеса й співачка, патріотка України й слугиня Господа Бога в одній особі. Це людина, в душі якої народжуються слова Любові – любові до Бога, до Вітчизни, до природи і до людей.

Галина Бреславська, з дому Булавинець, народилася на Прикарпатті, в с. Кропивник Калуського р-ну, здобула педагогічну освіту і весь час працює вчителем. Є матір'ю трьох дітей, в тому числі і воїна АТО.

Попри сумлінну працю вчителя і обов'язки в родині пані Галина є активною у громадському житті. Належить до Апостольства Молитви, співає у вокальному ансамблі «Рута» і є членкинею Ліги Українських Жінок.

І невпинно творить поезію, якою прагне змінити світ Любов'ю і Добром, проповідуючи одвічні людські цінності: віру в Бога, мир серця, гуманність, благородство, сім'ю, як родинне вогнище, де формується духовний світ дитини, любов до рідної землі.

Плоди її натхненної душі яскраво засвітились на вечорі її творчості, який одночасно був і презентацією нового видання збірки поезій «Небесне і Земне».

Закономірно, що вона, як ревна вчителька, з'явилась на святковий вечір разом із своїми учнями – другокласниками Львівської загальноосвітньої школи з поглибленим вивченням англійської мови «Дивосвіт», що розташована на Сихові. Ці радісно веселі школярики дзвінко декламували вірші своєї вчительки, вірші, що сіють зерна любові до Бога, до батьків та України. А на закінчення свого виступу-композиції дітки потішили присутніх і жвавим танцем.

А далі були виступи – вітання й декламації – колишніх учнів, друзів, родичів, колег по праці та земляків, які чисельно приїхали із Прикарпаття. Гарну характеристику Галини Бреславської озвучила директор школи «Дивосвіт» Анна Байовська, підкресливши її чуйне ставлення до учнів та велику самопосвяту.

Натхненно читали вірші поетеси її подруги по Лізі Українських Жінок Іванна Корнецька й Любов Шумська, давно визнані як чудові майстри художнього слова.

Галина БРЕСЛАВСЬКА

Сама поетеса не лише читала свої поезії, а й щиро ділилася тими почуттями й емоціями, якими викликались зворушливі рядки. Для прикладу, глибоко її вразила загибель на фронті славного, визнаного у світі, співака й самовідданого патріота України Василя Сліпака. Його пам'яті пані Галина присвятила свої поезії… Коли вони звучали, тужила і флейта артиста філармонії Євгена Білецького, котрий теж є колишнім учнем Галини Бреславської.

Також звучали пісні на слова Галини Бреславської…

Зрештою, про поетесу Галину Бреславську найкраще промовляють її вірші.

Галина БРЕСЛАВСЬКА

***

У кожного із нас – свої хрести,
У кожного із нас – свої дороги,
Хоч різні всі, та спільне в нас… одне:
Ми всі прийдем колись до Бога!

У кожного із нас – своє життя,
У кожного із нас – своя молитва!
Ми всі колись відійдем в небуття,
У вічність відійдем, щоб… жити!

І перед Богом – відповідь своя,
І перед Богом теж – свої заслуги.
О, Боже мій! Дай щире каяття
За пройдені не так земні дороги!

***

Не будьте гордими,
Бо гордість вас погубить!
Не гнівайтесь –
Гнів кару принесе!
Не будьте злими –
Злість душу остудить!
Не будьте жадібними –
Гріх жадати все!
Не вказуйте на помилки зі злістю –
Бо злість нам душу точить, мов іржа,
А будьте мирними,
Мир з Неба нам дається,
Божа Любов нам душі окриля!

* * *

*Пам'яті оперного співака, воїна, борця
Василя Сліпака*

Болить душа, і плаче Україна,
Тремтить на віях зболена сльоза…
Це ж обірвалась пісня солов'їна,
Тебе нема… А пісня ж не вмира!

Ти був легендою і піснею водночас,
Своєї матері ти – героїчний син,
Співець і воїн, і борець Вкраїни.
Борців багато! Ти ж співець – один…

Вона звучатиме в Парижі й на Донбасі
Й луною пронесеться понад світ.
Сини Вкраїни… Ви славетні в часі –
Й повіки незнищенним буде рід!

ДОЧКА УКРАЇНИ

А ДУША ЇЇ – ЖИВА

У Львівському Будинку Вчителя з ініціативи Ліги Українських Жінок та за сприяння керівництва Будинку Вчителя і товариства «Рідна Школа» ім. Костянтини Малицької відбулося урочисте вшанування пам'яті української поетеси Софії Малильо з нагоди її 90-х роковин від її народження.

Софія Малильо добре відома на Закарпатті, але по всій Україні її ще мало знають, недооцінюють, хоч внесла вона вагомий вклад в українську поезію та ревно працювала на громадській ниві задля розквіту Української Держави.

У некрологах після її кончини закарпатська преса й інтернет-ресурси писали: «Відійшла у вічність одна з найвеличніших поеток Закарпаття, 89-річна мучениця, жертва комуністичного тоталітарного режиму Софія Малильо – Софійка, як ніжно її називали земляки».

Тепер гарно вшанували пам'ять Софії Малильо у Львові, ознайомивши із її особистістю вчителів і бібліотекарів, які, сподіваємось, понесуть у свої локальні світи отриману інформацію, поширять знання про життя й творчість цієї Великої Патріотки.

Про життєвий і творчий шлях поетеси розповіла автор цих рядків, а членкині Ліги Українських Жінок Іванна Корнецька, Любов Шумська, Ярослава Гунько й Надія Даниляк натхненно читали її вірші. Тепло і з великою вдячністю зустріли присутні родичів Софії Малильо: племінника, професора «Львівської політехніки» Василя Козика та його дружину Ольгу, а також їхню племінницю Маргариту із чоловіком Юрієм Дудичем, які своїми спогадами наблизили до присутніх світлу постать видатної української поетеси-патріотки.

Коли вникнути в життя і твори Софії Малильо, то відкривається широкий світ любові до України, щемкий аналіз її історії та палкий заклик до служіння їй. Тож конче потрібно знати й пам'ятати особистість цієї Українки.

СОФІЯ МАЛИЛЬО
(3.XII.1926 – 19.X.2015)

Народилася 3 грудня 1926 року в чехословацькому (на той час) Підкарпатті, в селі Верхні Ворота (тоді Вишні Верецьки) Воловецького району, була сьомою дитиною селян Михайла та Марії Малильо.

Початкову освіту Софія здобула в рідному селі; далі навчалася в українській гімназії м. Моджани в Чехії, поблизу Праги, куди її, як найздібнішу ученицю, направив директор школи Йосип Баланчук. Воєнні події Другої світової війни закинули її до Західної Німеччини, але після закінчення війни вона зразу ж повернулася на рідне Закарпаття.

Завершувала середню освіту в 1945–1947 роках вже в радянській школі в місті Свалява, отримала золоту медаль.

У 1947 році Софія Малильо поступила на факультет французької мови Львівського державного університету ім. Івана Франка.

2 листопада 1948 року її, студентку другого курсу, заарештували і в 1949 році заочно, комісією ОСО в Москві, засудили до 10 років гулагівських таборів за «сприяння міжнародній буржуазії» (?!). Цей термін із вироку вражав її подругу по ув'язненню Надію Мудру, котра стала упорядником унікального видання – тритомного енциклопедичного довідника «Українська жінка у визвольній боротьбі 1940–1950 рр.», що вийшов у видавництві «Світ» (2004–2009). Подаючи коротку інформацію про Софію Малильо, пані Надя заакцентувала на тому «звинуваченні» і поставила такі знаки.

Засуд Софія Малильо відбувала на Колимі, важко працюючи на шахтах Хеніканджі. Коли розвинулася важка хвороба серця, її перевели в тайшетські табори Іркутської області.

У тих чужих краях загубилася її молодість. Ось як вона виразила свій біль у вірші «Молодість», написаному на третьому році відбування покарання на Колимі:

Недавно ще була я молода і дужа,
Та в надмірі турбот, в зневірі, в неспокою
Так молодість промчалась наді мною,
І часом жаль мені, так жаль,
що й не сказати,
Що молоді роки, ілюзії крилаті,
Мої рожеві сни, натхненні мрії
Зів'яли в розквіті в північній сніговії.
О, юносте моя! Ти пронеслась стрілою!
Я згадую тебе з любов'ю і журбою!..
Прощай же, юносте моя крилата!

Здобула мало я, хотіла ж так багато!
І жаль в душі моїй горітиме невгасно,
Що ти, не вицвівши, промчалась
передчасно!

У липні 1956 року Софія Малильо була звільнена з реабілітацією. Поновилась на другий курс Львівського університету, який закінчила у 1960 році з червоним дипломом.

Після закінчення вузу Софія Михайлівна працювала вчителем у сільських школах Запорізької, Закарпатської, Вінницької, Черкаської областей і п'ять років у Дрогобицькому пединституті ім. І. Франка. Постійно відчувала утиски совєтської влади, чи то через минуле ув'язнення, чи то за неприкриту українську патріотичну позицію. Найдовше, 24 роки, працювала в с.Мошурів Черкаської області, втішалась близькістю до землі Тараса Шевченка.

У 1999 році влада Української Держави надала їй, як політв'язневі совєтських таборів і вже досить відомій поетесі-патріотці, квартиру в Мукачеві. Тут її творчість особливо розквітла.

Софія Малильо починала писати вірші ще до війни, але обставини життя зупинили її творчість. Справжня поетична творчість, натхненна й багатогранна, розпочалася, як сама ствердила поетеса, у 1990 році, на 64-му році життя.

І світ побачили її книги: «Іди і вір» (1994 р., Ужгород); «Воскресіння пам'яті» (1999 р., Детройт-Ужгород); «А душа її – жива» (2006, 2007 рр., Львів); «Надія» (2008 р., Львів), «Від Тиси до Дінця» (Львів, 2009).

Також багато друкувалася в періодиці Незалежної України.

Софія Малильо була активним членом Мукачівського міського осередку Союзу Українок, членом Всеукраїнського товариства політв'язнів та репресованих.

У 2009 році Указом Президента України Ющенка за активну громадську та наукову діяльність Софія Малильо була нагороджена орденом княгині Ольги III ступеня.

У 2011 році відбувся великий творчий вечір в Ужгороді – до 85-річчя поетеси. Часто її запрошували на зустрічі з учнями до мукачівських шкіл.

Від 2012 року вона була членом Всеукраїнського об'єднання письменників Бойківщини. Стала переможницею конкурсу ім. Мирона Утриска, який проводить музей «Бойківщина», що у м. Турка.

2013 року стала переможцем щорічної міської літературної премії імені Юрія Мейгеша (1924–1999) – українського письменника, почесного громадянина міста Мукачева – за збірку поезій «Від Тиси до Дінця».

Її свідчення про страшний сталінський режим, які вона давала чеським дослідникам, увійшли до чеського архіву досліджень тоталітарного режиму в м. Празі.

Людина великої душі та надзвичайної скромності, вона повсякчас намагалася бути серед активних будівничих незалежної Української Держави, за яку поклала кращі роки свого життя.

У своїх творах Софія Малильо описує трагедію України й українського народу та висловлює віру в його майбутнє. Вона сподівалася і стверджувала в поезії, що Україна позбудеться імперського свавілля і рабства, стане демократичною й вільною європейською державою, що народ її пізнає гідне життя. Її творчість має всеукраїнське значення, бо відгукується поетеса на всі важливі події в історії України, яку безмежно любила.

Останнім часом, після інсульту, Софія Малильо була прикутою до ліжка, але зберігала ясний розум і оптимізм. Її забрали з Мукачева до себе родичі в рідне село Верхні Ворота, гарно піклувалися нею.

Проте горе постукало в їхній дім. Померла Софіїна сестра Олена, яка турботливо доглядала Софію, через місяць помер племінник Михайло Козик, через два місяці, 19 жовтня 2015 року, вслід за ними відійшла й сама Софія.

А пам'ять про неї живе, свідчення чого знаходимо в публікаціях у Інтернеті. Зокрема, читаємо там, як чисельно прибули до її села представники громадських організацій Ужгорода й Мукачева на сороковини її відходу.

Унікально засвідчили свою вдячність і пам'ять про Софію Малильо мешканці Мукачева. Будинок, де вона мешкала, оздобили чудовим, яскравим розписом соняхів із підписом «Софіїн двір» і у вінок квітів вписали її вірша.

Хай не згасає зірка Софії Малильо! Нехай засяє на всю Україну!

Лідія КУПЧИК,
лауреат премії ім. Ірини Калинець

Софія МАЛИЛЬО

МОЛИТВА

Даруй нам, Господи, державу сотворити,
в якій було б людині добре жити,
як у щасливій, здруженій сім'ї,
аби людина що не день вставала –
її, мов матінку, благословляла
і творчістю прославила її.

Даруй нам, Господи, зцілитися від рабства,
безпам'ятства, злиденства, яничарства
та обновитися у зміні поколінь!
Дай нам здолати розбрат і розруху
і піднестись на верховини духу,
до Істини вселюдської. Амінь.
13/X-1991

НАДІЯ

Оновлення снаго, надію в нас вдихни,
відкрий широкий шлях щасливим змінам,
щоб в творчім злеті цвітом новизни
заквітувала знов держава Україна,
людського роду поетична віть,
понищена вітрами лихоліть.

Даруй нам, доле, відродити знов,
що предками творилося віками:
і села і міста, красу й любов,
і рідну мову, і Господні храми,
і хай, допоки Києву стояти,
живе й квітує Україна-Мати!
4/V-1992

РЕФЕРЕНДУМ /3/

Благословен той перший день грудневий,
високих помислів нестримний злет!
« І будуть люди!» – віщував Поет.
І віщий сон, що марився співцеві,
став явністю в той перший день
грудневий.

В той день святковий, пам'ятний навіки,
став явністю сон сотень поколінь,
що в довгій черзі злетів та падінь
за нього пролили своєї крові ріки.
Нехай святиться пам'ять їх навіки!

В той день грудневий – гнана, та нетлінна,
сяйнула Правда на весь білий світ:
мордована катами сотні літ,
не вмерла наша Мати-Україна,
бо праведна душа її – нетлінна!

Чи ви нас чуєте, квітуючі держави,
народи й племена, великі і малі?
Ми прагнем волі на своїй землі
і не зневажим нічиєї слави!
5/XII-1991

ХАЙ У МИНУЛЕ КАНЕ
ТА ДЕРЖАВА…

Хай у минуле кане та держава, –
жорстока, рабовласницька, кривава,
що пожирала свій нещасний люд.
Наповнилась ущерть терпіння міра,
суд людський засудив державу-звіра,
і вирок той підтвердить Божий суд.

І щезнуть демони насильства та облуди,
на толоку Свободи вийдуть люди
і створять їй величний світлий храм.
Відродяться зневажені святині,
возрадуються добрі й безневинні,
і мир та злагода засяють нам.

О Україно, благодатна Нене!
Не позабути нам буття страждення,
вготоване злочинцями тобі.
Встаємізнов, понищені без міри,
і дух наш сповнений святої віри,
що переможемо в нерівній боротьбі.
5/X-1991

ЯКЩО…

Якщо згадаєм хоч приблизно
святі традиції дідизни,
якщо відродим божі храми,
що їх поруйнували хами
із яничарів та заброд, –
тоді не згине наш народ.

Якщо назвем всіх поіменно,
хто совість в нас будив недремно,
хто в Подніпров'ю, Подністров'ю
за честь платив життям і кров'ю,
не прагнув підлих нагород, –
тоді врятується народ.

Якщо нас мудрістю просвітить
дух Кобзаревих заповітів,
завжди горітиме над нами,
щоб на своїй землі братами
жили ми від її щедрот, –
тоді воскресне наш народ.

Воскресне знов, уже назавжди,
до праці творчої, до Правди,
словами дружнього привіту
озветься до народів світу
і, подолавши сили злі,
поверне честь своїй землі.
2/VI-1991

«МОВО РІДНА,
ЩЕДРА НАША НИВО…»

Мово рідна, щедра наша ниво,
Море живодайних колосків!
Зацвітай на врожаї щасливо,
Час твого відродження наспів.

Стільки зерен-слів у тім колоссі,
Так в серцях бринять їх голоси!
Та чому ж на ниві нашій досі
Чутно свист чужинської коси?

Чом століттями ворожа сила
Зазіхала на наш древній лан,
У свій засік наш врожай носила,
Обкрадала наш гіркий талан?

Чом вона глумилася над нами,
Безпощадна, в лютості сліпа?
Ми жили, прикуті ланцюгами
До історії ганебного стовпа.

Ще й понині сили невгомонні
Нашій мові завдають журби.
Та невже ж такі ми безборонні?
Захистімо наших душ скарби!
16/VI-1990

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

«ЄВГЕН ЧИКАЛЕНКО. РОДИННІ ТА ГРОМАДСЬКІ ЗВ'ЯЗКИ»

«Легко любити Україну до глибини душі, а ви спробуйте любити її до глибини кишені.»

21 грудня 2016 року виповнилося 155 років від дня народження Євгена Харлампійовича Чикаленка (1861–1929) – видатного українського державного і громадського діяча, благодійника, талановитого публіциста й мемуариста.

З нагоди цієї події в Музеї видатних діячів української культури Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського, Михайла Старицького відкрилась виставка «ЄВГЕН ЧИКАЛЕНКО. РОДИННІ ТА ГРОМАДСЬКІ ЗВ'ЯЗКИ».

На виставці представлено унікальні меморії з приватного архіву онука Євгена Чикаленка та фондової колекції Музею: особисті речі Євгена Чикаленка і його родини – дружини Марії, дітей Ганни, Вікторії, Левка, Петра та Івана Чикаленків, а також документи й матеріали, що висвітлюють державотворчу, громадську, видавничу, публіцистичну та меценатську діяльність Євгена Чикаленка.

У відкритті виставки взяли участь: Євген Чикаленко – онук Євгена Харлампійовича Чикаленка; Інна Старовойтенко – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу джерелознавства новітньої історії України Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського; Світлана Панькова – завідувач Історико-меморіального музею Михайла Грушевського; Ігор Гирич – доктор історичних наук, завідувач відділу джерелознавства нової історії України Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.С.Грушевського; Юрій Гнаткевич – кандидат педагогічних наук, голова громадської організації «Просвітницький центр національного відродження ім. Є.Чикаленка»; Лариса Каневська – кандидат філологічних наук, завідувач відділу «Музей "Іван Франко і Київ"» Музею видатних діячів української культури та Майя Чумак – куратори виставки, Марина Соченко – відома художниця: автор чудового портрета Чикаленка, представленого на виставці.

Вечір відкрила організатор виставки Лариса Каневська: «Євген Чикаленко – не просто добродійник, який виділяв величезні для свого часу кошти на українську справу, а й людина, яка дуже переймалася українським культурним і політичним життям України». Тему продовжив Євген Чикаленко – онук Євгена Харлампійовича, він нагадав присутнім науковцям, що Чикаленко був не лише одним із засновників Центральної Ради, а й першим кандидатом

Євген Іванович ЧИКАЛЕНКО біля портрета діда разом із автором картини Мариною СОЧЕНКО

від тогочасних українських політичних сил на посаду її голови, але скромно відмовився на користь Михайла Грушевського А згодом був і першим кандидатом на посаду Гетьмана України, але заради єдності українства, на жаль, поступився тоді Скоропадському, хоч був принциповіший за нього у відстоюванні української справи. Поділився гіркими спогадами про долю рідних Великого діда. Це були талановиті люди, знавці багатьох мов, засновники українських інституцій на еміграції…

Авторка кропіткої й натхненної праці з дослідження чикаленківського архіву, кандидат історичних наук Інна Старовойтенко – упорядник унікального видання «Щоденники Чикаленка» розповіла багато цікавого про участь Євгена Харлампійовича в українському політичному й громадському житті, тісні стосунки з українськими національними діячами того часу та про його величезну меценатську діяльність на користь української національної справи. Нещодавня презентація до дня народження видатного українця зібрання його щоденників в книгарні «Є» видавництва «Темпора» викликала непідробну зацікавленість до історії життя та суспільно-політичної діяльності цієї по-своєму унікальної особистості. Особисті чикаленкові часописи додають багатий матеріал до розуміння історії українського національного руху XIX і початку XX століть. «Щоденники Чикаленка» є реальним віддзеркаленням подій, що відбувались в ті буремні роки. За словами упорядниці, вони мають прислужитися не тільки науковцям і широкому загалу, що цікавиться вітчизняною історією, а й сучасним меценатам, які хочуть залишити про себе добру славу в пам'яті українців. Необхідно докласти максимальних зусиль для повернення архіву Євгена Чикаленка із Сполучених Штатів на Батьківщину. Також потрібно перевидати масовим накладом дуже актуальні й нині його праці: «Де вихід?», «Розмова про мову» та інші невідомі широкому загалу читачів праці.

Доктор історичних наук Ігор Гирич та Світлана Панькова – завідувач меморіального Музею М. С. Грушевського дали високу оцінку подвижницькій праці видатного українця.

Закінчення на 16-й стор.

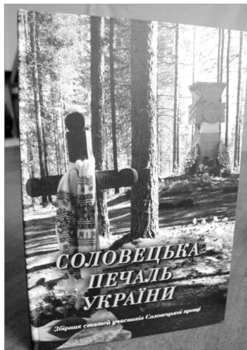
ПРЕЗЕНТАЦІЯ

«СОЛОВЕЦЬКА ПЕЧАЛЬ УКРАЇНИ»

Міжнародне об'єднання «Соловецьке Братство» спільно з Київським товариством політв'язнів і жертв репресій презентувало щойно виданий збірник статей учасників Соловецької прощі «Соловецька печаль України».

У книзі подано спогади, роздуми, інтерв'ю учасників Соловецької прощі 1911–1913 рр., а також попередніх років, починаючи з 1997 року, коли було встановлено місце розстрілу Соловецького етапу в урочищі Сандармох (Карелія). Напередодні роковин соловецьких розстрілів кінця жовтня – початку листопада 1937 року й наближення (у наступному 2017-му) 80-х роковин Великого терору – масових політичних репресій в СРСР – творчий колектив Міжнародної інформаційної агенції «Vector News» у партнерстві зі ВБФ «Журналістська ініціатива» започаткував акцію «Рік жертв Великого терору». Презентації (перша відбулась у Національній історичній бібліотеці України) щойно виданого збірника статей учасників Соловецької прощі «Соловецька печаль України» стала першим публічним заходом на підтримку і популяризацію цієї патріотичної акції на відновлення національної історичної пам'яті. Акція «Рік жертв Великого терору» має нагадати суспільству гіркі уроки 1930-их у світлі паралелей історії. Публікації про Великий терор спонукатимуть до роздумів і належних висновків, до чіткого розуміння, з якої «шинелі» вийшла нинішня агресія Кремля. «В умовах інформаційної війни проти України виховання національної пам'яті – то головний самозахист», – наголошував мудрий філософ Євген Сверстюк (учасник першої Соловецької прощі).

Матеріали збірника показують близьку спорідненість людиноненависницьких тоталітарних режимів ленінсько-сталінського в СССР та гітлерівсько-нацистського в Німеччині в 30–40-х роках минулого століття та спільність методів масового знищення цивільного населення, наявних в діяльності для обох цих злочинних систем.

Учасників зібрання на презентації представив студентам та викладачам віце-президент Товариства «Знання» України, голова правління Товариства «Знання» України Василь Кушерець. Голова «Соловецького Братства» Георгій Лук'янчук розпочав виступ змістовною історичною розвідкою трагічних подій в період Великого терору 1937–1938 років в СРСР в цілому й в Україні зокрема та висловив надію на поновлення Соловецьких прощ після падіння новітнього тоталітарного режиму в Росії, остаточного розпаду останків Московської імперії. Перша Соловецька проща відбулася в 1997 році, коли стало відоме, завдяки старанням невтомного дослідника місць злочинів НКВД Юрія Дмитрієва, місце поховання Соловецького етапу в Сандармосі (Карелія). Її учасниками були Євген Сверстюк, Іван Драч, Василь Овсієнко...

Історик-дослідник мартирологу жертв ленінсько-сталінської тоталітарної системи Сергій Шевченко, автор чотирьох грунтовних досліджень з катастрофічної для націй і народів СРСР практики сталінсько-більшовицького терору, розповів, як відбувалась найперші з Соловецьких прощ, безпосереднім учасником яких він був. Як везли та встановлювали за ініціативою вже, на превеликий жаль, покійного Євгена Сверстюка перший, ще дерев'яний хрест над місцем поховань цвіту української інтелігенції тих часів, безжально знищених комуністичним режимом. Це вже згодом, за ініціативою і сприяння вищеназваних осіб та стараннями українців усього світу, безмежним зусиллям справжньої української патріотки з Карелії Лариси Скрипникової – почесного голови Товариства української культури Карелії «Калина», там зведено 2004 року величний пам`ятник – гранітний Козацький хрест «Убієнним синам України» (автори Микола Малишко та Назар Білик). І до нього щорічно почали їздити вже більш чисельні делегації з України, які спочатку очолював дисидент Василь Овсієнко, а згодом один з останніх радянських політв'язнів Григорій Куценко. Цьому особливо посприяла державна підтримка, започаткована Президентом Віктором Ющенком, котрий і сам, єдиний з усіх п'яти українських президентів, відвідав Соловки, щоб віддати шану безневинно убієнним комуністичним режимом співвітчизникам. Про це та ту велику просвітницько-патріотичну місію, яку виконували Соловецькі прощі, що тривали щороку аж до 2014-го року – початку так званої «гібридної» війни Росії проти України, поділилися з присутніми Григорій Куценко – голова Київського товариства політв'язнів і жертв репресій, упорядник і автор збірника, оглядач "Голосу України" Світлана Чорна та інші.

Про трагічну історію перебування України в Російській імперії, особливо в її радянський період, розповіла член Соловецького Братства Наталя Осьмак (донька Голови Української Головної Визвольної Ради). Адже жахливі сталінські 1937–1938 роки характеризувалися гігантським масштабом репресій, що охопили всі регіони й усі без винятку верстви суспільства, від найвищого керівництва країни до далеких від політики селян і робітників. Це колосальні фальсифікації звинувачень. Це безпрецедентна плановість терористичних «спецоперацій»: «чистки» не міг уникнути ніхто. За 15 місяців «кампанії» за політичними звинуваченнями в СССР було заарештовано понад 1,7 млн осіб. А разом із жертвами депортацій і засудженими «соціально шкідливими елементами» кількість репресованих перевищує два мільйони. «Чистка» тривала понад 15 місяців і була офіційно припинена за постановою Політбюро ЦК ВКП(б) 15 листопада 1938 року, хоча репресії тривали й далі. Її результат – девальвація цінності людського життя і свободи, зруйнування громадянського суспільства – громадських і політичних організацій, громад, церков, навіть сім`ї. Кожна людина залишалася віч-на-віч із молохом терористичної держави… Кількість жертв репресій, депортацій і голоду в Україні за часи совєцької влади не піддається підрахунку. Це – приблизно третина українського народу.

Американський дослідник української трагедії Джеймс Мейс писав, що нинішня Україна – це соціально випалена земля, а нинішній період історії України він визначав як «постгеноцидний». На його думку, процесу інтелектуального і морального занепаду українського суспільства та подальшого змосковщення не змогло зупинити навіть проголошення Незалежності. І лише тепер Україна прокинулась – коли спадкоємниця СССР, путінська Росія, чинить відверту агресію проти Української держави, прагнучи стерти її з лиця землі, а нас, українців, втягнути в примарний «рускій мір». Усі наші сучасні біди – це наслідок сатанинської селекції, під час якої була фізично знищена найкраща частина українського народу.

Народна артистка України Галина Яблонська звернула увагу присутніх на вічну ненависть московської, а пізніше російської та радянської імперій до вільнолюбного, з європейськими культурними традиціями, українського народу. Ця ненависть до вільного світу і вільної людини, на котрій зросла азійська, за своєю суттю, світоглядно тоталітарна система на безкрайніх просторах московської імперії принесла мільйони смертей для всіх поневолених нею народів. Несе і до сьогоднішніх днів. Показати справжню історію генетично ординської Московщини та її злочинну роль в долі української нації і покликаний презентований збірник «Соловецька печаль України», як і видані в попередні роки грунтовні праці активного учасника Соловецьких прощ і члена «Соловецького братства» історика Сергія Шевченка – дослідника радянських архівів періоду Великого терору в СССР у 1937–1938 рр.: «Українські Соловки», «Архіпелаг особливого призначення», «Розвіяні міфи» та «Соловецький реквієм»…

За словами правозахисника-дисидента Василя Овсієнка, всі ми дуже сподіваємося, що зовсім скоро настане той час, коли ми зможемо вільно їздити у Сандармох і на Соловки – в незалежну від Москви Карелію.

«Соловецьке Братство» складає щиру подяку за надану можливість та сприяння у проведенні презентації видання керівництву Товариства «Знання» України.

Сторінку підготував Георгій ЛУК'ЯНЧУК

СВОБОДА НАРОДАМ! СВОБОДА ЛЮДИНІ!

РОЛЬ АБН В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ...

Російська імперія розпалила війну в Таджикистані, провокує протистояння на Кавказі, де вже йшла війна в Нагірному Карабасі, де через спровоковані проросійською п'ятою колоною протистояння розпалювався внутрішній конфлікт в Грузії, в результаті якого її Президент і парламент опинилися у вигнанні й перебували в Ічкерії. Слава Стецько запропонувала повернути стару назву – АБН, за що дружно проголосували всі делегати Конгресу…

Від цієї події – Конгресу до 50-річчя АБН – розпочався відлік нової епохи в його діяльності, яка набула дуже конкретних форм і була спрямована на захист прав націй на творення власних держав у своїх етнічних кордонах, проти чого лютим ворогом виступала Росія. У кавказьких країнах національні комітети АБН очолили дуже віддані і мудрі люди, з якими у нас була продуктивна співпраця. Щоправда, на декого з них у рідних країнах чекали переслідування. А голову грузинського комітету АБН Віктора Домуховського, народного депутата, режим Шеварнадзе запроторив на дев'ять років до в'язниці, звідки силами залучених АБН світових інституцій його вдалося «витягнути» за кілька років. Проте контактів з ним не поривали і навіть зуміли декілька разів взяти «інтерв'ю із-за грат». Але це тільки приклад. У нас була системна праця з міжнародними правозахисними організаціями, завдяки якій ми могли доносити правду про російський терор до урядів світу. Так, Слава Стецько була репрезентантом Чеченської Республіки Ічкерія на панелях неурядових організацій при ООН. Захищала інтереси чеченців. Передала свідчення і докази застосування Москвою в Чеченії касетних, кулькових і глибинних бомб, повідомляла про цілу мережу російських концтаборів на Кавказі. Думаю, що в 90-их роках в нашому парламенті та уряді були люди, які насправді сповідували високі ідеали свободи і солідарності з тими, хто за неї бореться. Так, уряд, прем'єром якого тоді був Євген Марчук, надав нам літак для перевезення гуманітарної допомоги в Чеченцю і посприяв, щоб ми не «застрягли» зі своєю допомогою десь у Махачкалі чи й далі. А коли російські війська вторглися в Чеченію,105 народних депутатів від різних політичних сил протягом дня поставили свої підписи під зверненням до Радбезу ООН з вимогою скликання позачергової сесії. Цей документ очільник МЗС Геннадій Удовенко передав за адресою, і сесію скликали, де Москву затаврували як загарбника.

Поранені чеченські воїни лікувалися в госпіталях Києва, оздоровлювалися в санаторіях Карпат, часто в українських родинах жили сім'ї з Кавказу.

1995–1996 рр. ми видавали журнал АБН «Свобода Народів», видавці якого сьогодні беруть участь у науково-практичній конференції. Крім того, за сприяння АБН і редакції журналу, ми видали книгу віце-президента ЧРІ, письменника Зелімхана Яндарбієва «Чеченія: битва за свободу» і чимало інформаційної літератури. Репортажі з війни, інтерв'ю з президентами ЧРІ Джохаром Дудаєвим, Грузії Звіадом Гамсахурдією, Вірменії Левоном тер – Петросяном, відомими політиками Азербайджану, Білорусі, Таджикистану друкувалися, крім журналів, у газетах «Шлях Перемоги», «За вільну Україну», «Голос України» та інших. Поїздки в «гарячі точки» Кавказу, зустрічі людей, які звідти прибували в Україну, та опіка ними – то була наша повсякдення робота. Доводилося й хоронити друзів. Гинули президенти, політики, державні діячі, активісти, яких ми знали…

Перша Чеченська війна завершилася перемогою Ічкерії. Та за Путіна розпочалася Друга, ще жахливіша, враховуючи звиродніння В.В.П.

Ми розпочали роботу Українсько-Чеченського інформаційного центру.

Я так детально зупиняюся саме на відтинку нашої праці під час війни. Бо сьогодні війна прийшла в наш дім, і в нас постали ті ж проблеми. Одна з них – донесення правди про Україну, в якій, на жаль, просто відсутня інформаційна політика, так би мовити, для внутрішнього користування, не кажучи про зовнішнє. Зайве говорити, що громадяни близького і далекого зарубіжжя споживають лише російський, отруйний продукт. Так, силами мізерних коштів, які держава дає українським амбасадам, годі перекричати путінську олжу. Але ж у нас, як нещодавно з'ясувалося, сила-силенна мільйонерів із числа «записних» патріотів, які, до того ж, у владі. Познайомившись із їхніми е-деклараціями, суспільство пожурилося, а з багатіїв, через відсутність сумління, честі й гідності, як з гуся води. Невже в ім'я нації і держави не можна переполовинити свої мільйонні, а то й мільярдні, статки, коли Батьківщина в небезпеці? Можна! Але для цього треба любити Україну не лише до пишних слів із трибуни, а й до глибини кишені! Може, запропонуємо зробити такий благородний жест тим, кого в нас чомусь називають елітою?

Після відходу Слави Стецько її наступники, на жаль, не були зацікавлені в роботі АБН на рідних землях в такій мірі, як цього вимагала ситуація. Частково, думаю, тому, щоб не наражатися на неприємності з владою, бо вони таки в нас були. Тому ми намагалися шукати інші форми співпраці, приміром у рамках ГУАМ. Навіть заснували і видали одне число журналу «Чорноморсько-Каспійський регіон», але ГУАМ виявився мертвонародженим дитям. Створено Балто-Чорноморський Альянс, до чого також причетний АБН, але я не бачу для нас там діяльності такої потужності, яка була раніше. Під час війни конференціями в сусідніх країнах не обійдешся.

Як відомо, сьогодні на Донбасі воюють добровольчі батальйони з Чеченії, Грузії, добровольці з Азербайджану, Білорусі. В деяких – пекучі проблеми, пов'язані з продовженням дозволу на перебування в Україні, з наданням українського громадянства. Були ситуації, коли чеченці остерігалися, щоб їх просто не видали Росії. Взагалі ставлення до добровольців-іноземців з боку влади іноді взагалі не піддається здоровому глузду. Приміром суддя, який веде справу чеченця, якого підставили і тепер притягають до відповідальності, під час слухань розпочинає допит підсудного із запитання: «Ти зачем сюда приехал? Убивать русских?» Щоправда, суддя приїжджає із окупованого Донецька судити на підконтрольних Україні територіях, а потім повертається до «своїх». Як ви розумієте, добровольці не мають валюти, щоб відкупитися в судді чи заплатити чиновнику, від якого залежить продовження так званого «віда на жительство». Потрібні юристи, на яких уже в нас нема коштів, бо більшість із нас працює на волонтерських засадах, тобто без зарплат.

Поки що я бачу дві проблеми, над якими просто зобов'язаний працювати АБН. Це поширення правди про події в Україні та правова опіка над добровольцями з іноземними паспортами. Сподіваюся почути на конференції мудрі пропозиції, поради, які врахуємо. Відродження діяльності АБН, якою вона була за часів Слави Стецько, насправді стало б вагомим внеском у перемогу на нашим лютим ворогом.

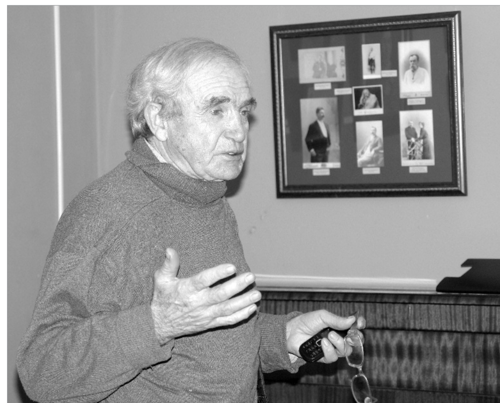
Слава Україні! Героям слава!

Закінчення. Початок на 8-й стор.

Марія БАЗЕЛЮК

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

«ЄВГЕН ЧИКАЛЕНКО.
РОДИННІ ТА ГРОМАДСЬКІ ЗВ'ЯЗКИ»

Великий українець важко переживав втрату державності УНР й докладав багато зусиль і часу організації визволення України від більшовиків шляхом поєднання сил антибільшовицьких повстань в Україні та еміграції на чолі з князем Василем Вишиваним (Вільгельмом Габсбургом), в якому він бачив набагато більшого патріота України за проросійського гетьмана Скоропадського. Виступав за тимчасову еміграцію кращих людей з України, щоб врятувати їх від репресій московської ВЧК. Відзначили, що Євген Харлампійович був насамперед державотворцем, а меценатська діяльність була фундаментом для державотворчих і націєтворчих проектів.

Історики, яких підтримав народний депутат попередніх скликань, а нині голова Просвітницького центру національного відродження ім. Євгена Чикаленка Юрій Гнаткевич *(див. фото)*, запропонували заснувати Музей Є.Чикаленка у Києві, увічнити пам'ять про Великого Українця в назві однієї з вулиць столиці та відкрити йому пам'ятник. Подвиг Чикаленка надихає на думку, що українців потрібно об'єднувати навколо конкретних необхідних справ! І вони зроблять Україну такою, про яку мріяв і задля якої жертвував всі свої матеріальні статки і духовні сили Євген Чикаленко.

У рамках відзначення ювілею Великого українця напередодні відбувся плідний XII науковий семінар «Роль визначних особистостей – митців, діячів науки та культури, у процесі формування національної самосвідомості наприкінці XIX – початку XX ст.», в якому серед інших прозвучали наукові доповіді про визначну роль Євгена Чикаленка в становленні традицій національного меценатства.

Виставка триватиме до 8 лютого 2017 р. Адреса: Київ, вул. Саксаганського, 93 (музей Михайла Старицького).

Закінчення. Початок на 15-й стор.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

НАША МОВА КАЛИНОВА...

ЯК МИ ГОВОРИМО І ПИШЕМО

Неправильно	Правильно
Закупка продуктів…	Закупівля продуктів…
Затрати чималі…	Витрати чималі…
Дихати злобою…	Важким духом дихати…
Нова качеля…	Нова гойдалка…
Маньяк…	Маніяк…
Крижовник має гострі колючки…	Агрус має гострі колючки…
Поверховий обробіток грунту…	Поверхневий обробіток грунту…
Сувора поведінка…	Статечна поведінка…
Тезисний виклад доповіді…	Тезовий виклад доповіді…
Честолюбивий…	Честолюбний…
Зірвала злість на синові…	Зігнала гнів (злість) на синові…
Він намікав про дружбу…	Він натякав про дружбу…
Підвищувати кількість…	Збільшувати кількість…
Піддали аналізу роботу комісії…	Проаналізували роботу комісії…
Акції піднімаються…	Акції підвищуються (ростуть)…
Репресовано за політичними мотивами…	Репресовано з політичних мотивів…
Наповнений заборонами на рідну мову	Наповнений заборонами рідної мови…
Три метри на секунду…	Три метри за секунду…
На фірмі «Колос»…	У фірмі «Колос»…
Вхід по запрошенням …	Вхід за запрошеннями…

Підготувала Марія ВОЛОЩАК

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь, головний редактор – Марія Базелюк.

Редакційна колегія Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net

Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 3б, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: ФОП Брацюнь С.І. Філія ГУ по м.Києву та Київській обл. № 10026/0195. АТ «ОЩАДБАНК». МФО 322669 ЕДРПОУ 2305606776 №26003500849590(UAH)

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ТОВ "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 10 000 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9